

# MEMÒRIA08





# ÍNDEX

<b>Salutació</b>	4	<b>2. Igualtat</b>	22	<b>5. Inclusió social</b>	38
<b>Presentació</b>	5	2.1. Informes d'impacte de gènere	22	5.1. Grup Permanent d'Estudis sobre la Prostitució	38
<b>L'Institut Balear de la Dona com a institució</b>	6	2.2. Denúncies per publicitat sexista	23	5.2. Pis tutelat Lausana	38
I. Òrgans de govern	6	2.3. Guia de mesures d'igualtat en l'àmbit de les empreses	23	<b>6. Formació, ocupació i cultura</b>	39
II. Estructura funcional	8	2.4. Igualtat de gènere a la Unió Europea	23	6.1. XI Universitat d'Estiu d'Estudis de Gènere	39
III. Pressupost	8	<b>3. Salut i qualitat de vida</b>	24	6.2. Càtedra d'Estudis contra la Violència de Gènere	39
IV. Representació de l'Institut en altres institucions	8	3.1. Infosex	24	6.3. Concursos i premis	39
<b>Programes i activitats</b>	9	3.2. Tallers i cursos de salut afectiva i sexual	26	6.4. "Grans dones i grans valors"	41
<b>1. Informació, sensibilització, reforçament de l'associacionisme i conciliació</b>	9	3.3. Dona i drogodependències	26	6.5. Conveni amb CCOO per a la inserció laboral	41
1.1. Centre d'Informació de la Dona	9	3.4. Tallers de prevenció d'embarassos no desitjats i malalties de transmissió sexual	27	6.6. Exposició "Preses de Franco"	42
1.2. Biblioteca i Centre de Documentació	12	3.5. "Exposex"	27	6.7. Conveni formatiu amb el Consell Insular de Mallorca	42
1.3. Punts d'informació jurídica	13	3.6. Programa d'Accés a la Medicina Ginecològica Informativa i Preventiva	27	6.8. I Trobada Universitària d'Oficines d'Igualtat	42
1.4. Actes del Dia Internacional de la Dona	15	<b>4. Violència contra les dones</b>	28	6.9. Curs de creació d'empreses per a dones	43
1.5. Actes del Dia Internacional de la Violència cap a les Dones	16	4.1. Xarxa de cases d'acollida	28	6.10. Curs de consolidació d'empreses per a dones	43
1.6. Campanya "Mateixos drets, mateixes obligacions"	17	4.2. Habitatges per a la reinserció social per a les dones víctimes de la violència de gènere	31	6.11. I mostra de cinema "Mirada de dones"	43
1.7. Caravana de Drets Humans	18	4.3. Servei d'Assistència Psicològica	31	6.12. I fira de dones emprenedores "Dones gestionant"	44
1.8. Guia de recursos per a les a les Illes Balears	18	4.4. Servei d'Atenció 24 Hores	33	6.13. Edició del calendari de 2009	44
1.9. Casal de les Dones	18	4.5. Materials didàctics per prevenir la violència de gènere	35	<b>7. Subvencions</b>	45
1.10. Consell de Participació de la Dona	20	4.6. Servei d'Assistència Psicològica a Menors Víctimes de Maltractament	35	7.1. Convocatòria de subvencions	45
1.11. Targeta "Bonus d'infància"	21	4.7. Centre coordinador de les ordres de protecció	36	7.2. Taula resum dels projectes subvencionats	47
1.12. Participació en la taula rodona Jornades de sensibilització contra la pobresa	21	4.8. Programa de Control de Proximitat i Violència de Gènere	36	<b>8. Acords i convenis de col·laboració</b>	49
1.13. Participació en la VIII Conferència de l'Assemblea de les Regions d'Europa	21	4.9. Servei de Teletraducció	37		
		4.10. Programa d'Inserció Laboral per a Dones Víctimes de Violència de Gènere	37		

## SALUTACIÓ

La lectura d'aquesta Memòria us permetrà tenir una relació detallada de les diverses activitats i accions que ha duit a terme Institut Balear de la Dona, algunes de les quals són la continuació d'altres ja iniciades, i algunes altres són noves.

De totes, la Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració vol destacar la constitució del Consell de Participació de la Dona, liderat i dirigit pel col·lectiu d'associacions de dones. Un Consell constituït com a òrgan real de participació que ha de promoure la igualtat entre homes i dones, i ha de ser l'autèntic interlocutor amb el moviment de dones i un model de participació activa.

Malauradament, el mes setembre de 2008 es va produir a les Illes Balears una víctima de la violència masclista. Totes les evidències assenyalaren que na Laura va perdre la vida a causa de les agressions físiques del seu company. Per primera vegada, a petició de la Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració, el Govern de les Illes Balears es va personar com a acusació en el judici penal, decisió que es prengué el Consell de Govern dia 17 d'octubre, en la qual es reflecteix que la potestat de personació esdevingui una obligació sempre que es tracti de violència envers les dones amb resultat de mort o lesions greus associades a la violència masclista. És una passa més que aquest Govern fa en el compromís de lluita contra la violència masclista. Voldríem que mai més a una memòria de l'Institut Balear de la Dona hàgim que recollir el nom propi d'una de nosaltres. Mentrestant, s'ha de continuar avançant en la plena igualtat entre homes i dones.

Fina Santiago Rodríguez  
Consellera d'Afers Socials, Promoció i Immigració



# PRESENTACIÓ

## El feminisme és una manera de viure individualment i de lluitar col·lectivament

*Simone de Beauvoir, escriptora i feminista*

Teniu a les vostres mans el resum de la feina feta durant tot un any. Un any en què s'ha fet efectiva la reivindicació històrica del Consell de Participació de les Dones, amb l'aprovació del Decret 49/2008 de 18 d'abril. Per primera vegada les Illes Balears disposen d'un òrgan de participació que reconeix el paper que les organitzacions de les dones desenvolupen per aconseguir una societat més justa i igualitària per a les dones i els homes. És un òrgan consultiu i d'assessorament en els temes que puguin afectar les dones, està presidit per la representant d'una associació de dones, Nina Parrón Mate, d'ADIBS, i format per quaranta-dues associacions.

El 2008 ha estat un any de molts canvis a l'Institut Balear de la Dona, canvis de personal al Centre d'Informació de les Dones, ja que l'equip d'advocades s'ha renovat totalment fruit dels resultats de les oposicions. També l'equip administratiu ha patit canvis arran de la mobilitat dels

concursos de trasllat i les comissions de serveis. Hem de reiterar el nostre agraïment a la bona feina feta per part de totes les persones que han format part de l'Institut.

També s'ha iniciat la campanya conjunta amb els consells insulars "Mateixos drets, mateixes obligacions", que es desenvoluparà durant tota la legislatura. Pretén sensibilitzar sobre la necessària igualtat en diversos àmbits de la vida —laboral, domèstic i d'oci— amb dones i homes compartint en igualtat. Els protagonistes, Aina Espases, Víctor González i el Club Ciclista d'Alaró, ens cediren les seves imatges per mostrar la seva realitat: una directora d'una empresa de formigó, un jardiner que comparteix les tasques domèstiques amb la seva parella i un club ciclista format per dones i homes que comparteixen el temps d'oci. També volem reiterar el nostre agraïment a la seva contribució a la nostra feina vers la igualtat.

En col·laboració amb el Ministeri d'igualtat s'ha posat en marxa un nou servei per a les dones víctimes de violència masclista (el Servei de Teletraducció) i s'ha ampliat el Servei d'Atenció Social 24 Hores amb el d'acompanyament, en col·laboració amb el Col·legi de Treballadores i Treballadors Socials des del darrer trimestre de l'any 2008.

Vull reiterar el meu agraïment a tot l'equip de persones que han treballat durant anys a l'Institut i que el 2008 han deixat de fer-ho. Ens han deixat la seva petjada professional i en nom de tot l'equip actual els desitjam molts èxits en les seves destinacions actuals.

Lila Thomàs i Andreu  
Directora de l'Institut Balear de la Dona

# INSTITUT BALEAR DE LA DONA

## I. Òrgans de govern

El Consell Rector i la Direcció són els òrgans de direcció de l'Institut, segons la Llei 5/2000, de 20 d'abril, de l'Institut Balear de la Dona.

Els membres del Consell Rector de l'Institut Balear de la Dona són aquests:

### **PRESIDENTA**

Josefina Santiago Rodríguez, consellera d'Afers Socials, Promoció i Immigració

### **VICEPRESIDENTA**

Lila Thomàs Andreu, directora de l'Institut Balear de la Dona

### **SECRETÀRIA**

Titular: Farah Bouazza Ariño, cap del Servei de Gestió i Planificació de l'Institut Balear de la Dona  
Suplent: Llúcia Vaquer Sureda, cap de la Secció II de l'Institut Balear de la Dona

### **VOCALS**

#### **Conselleria d'Educació i Cultura**

Titular: Francesca Garcías Gomila, directora general d'Universitat  
Suplent: Josep Serra Colomar, director general d'Innovació i Formació del Professorat

#### **Conselleria de Treball i Formació**

Titular: Marcel·lí Francesc Fernández de Heredia Cañellas, director gerent del SOIB  
Suplent: María Durán Febrer, directora general de Responsabilitat Social Corporativa

#### **Conselleria de Salut i Consum**

Titular: Teresa Pou Navarro, coordinadora autonòmica de Salut i Gènere  
Suplent: Joan Llobera Cànaves, director general d'Avaluació i Acreditació

#### **Consell Insular de Mallorca**

Titular: Maria José Varela Pozo, directora insular d'Igualtat  
Suplent: Elisa Martín Peré, secretària tècnica de Joventut i Igualtat

#### **Consell Insular de Menorca**

Titular: Esteve Ferrer Panadés, conseller executiu del Departament de Ciutadania i Família  
Suplent: Antoni Anglada Comella, director insular de Família

#### **Consell Insular d'Eivissa**

Titular: Olga Guerra Vázquez, coordinadora oficina d'informació de la Dona Eivissa  
Suplent: Yolanda Royo Estévez, advocada oficina d'informació de la Dona Eivissa

#### **Consell Insular de Formentera**

Titular: Sonia Cardona Ferrer, Consellera de Cultura  
Suplent: Margarita Font Aguiló, consellera de Benestar Social

#### **Federació d'Entitats Locals de les Illes Balears (FELIB)**

Titular: Isabel Juan Mercadal, regidora de l'Ajuntament de Maó  
Suplent: Clàudia Pons Martí, regidora de l'Ajuntament des Mercadal

Titular: M. Antònia Vallespir Garau, regidora de l'Ajuntament de Sineu

Suplent: Joan Peralta Palmer, tinent de batlia de l'Ajuntament de Banyalbufar

Titular: Antoni Marí Marí, batle de Sant Joan de Labritja  
Suplent: Miquel Enseñat Riutort, batle d'Esporles

#### **Grup Parlamentari Popular**

Titular: Isabel Llinàs Warthmann  
Suplent: Carmen Feliu Álvarez de Sotomayor

#### **Grup Parlamentari Socialista**

Titular: Aina Radó i Ferrando  
Suplent: Francesc Dalmau i Fortuny

#### **Grup Parlamentari Bloc per Mallorca i PSMVerds**

Titular: Maria Juan Benejam  
Suplent: Antonina Ferrà i Ramis

#### **Grup Parlamentari Unió Mallorquina**

Titular: Joana Maria Morell Pizà  
Suplent: Joana Alomar Serra

#### **Grup Parlamentari Mixt**

Titular: Marián Suárez Ferreiro  
Suplent: Esperança Marí Mayans

Titular: M. Luisa Morillas Navarro, Asociación de Mujeres en Pro de la Igualdad (AMI-Calviá)

Suplent: Dolores Sánchez Rodríguez, Asociación de Mujeres en Pro de la Igualdad (AMI-Calviá)

Titular: Àngels Cardona Palmer, Associació de Dones Educadores de les Illes Balears

Suplent: Neus Llaneras Fuster, Associació de Dones Educadores de les Illes Balears

Titular: Dolors Alemany Palmer, Associació de Mestresses de Casa de s'Arracó i Sant Telm

Suplent: Maria Martínez Torres, Associació de Mestresses de Casa de s'Arracó i Sant Telm

Titular: Francisca Mas Busquets, Lobby Dones de Mallorca

Suplent: Maria Aina Vaquer, Lobby Dones de Mallorca

El 23 de setembre de 2008, el Consell Rector es va reunir en sessió ordinària per tractar, entre d'altres, sobre aquests punts: nomenament de la nova secretària del Consell Rector, presentació de la Memòria d'activitats de l'Institut Balear de la Dona corresponent a l'any 2007 i aprovació de l'esborrany del protocol interadministratiu contra la violència masclista.

Dia 4 de desembre, també es reuní en sessió ordinària, i es tractaren, entre d'altres, els punts següents: presentació de la directora de l'Institut dels pressuposts per a l'any 2009; explicació dels canvis, sobretot els relacionats amb l'ajut "Bonus d'infància" —que a partir d'aquest moment gestionà íntegrament la Direcció General de Menors i Família—, i creació d'una partida per al Consell de Participació de les Dones de les Illes.

## II. Estructura funcional

Els recursos humans de l'Institut Balear de la Dona estan formats pel personal següent:

- La directora
- La cap del Servei de Gestió i Planificació
- Dues caps de secció (àrees de Gestió Econòmica i Personal)
- La cap del Negociat
- La secretària de Direcció
- Una titulada superior (Unitat de Contractació i Convenis)
- Una titulada de grau mitjà (Unitat de Subvencions)
- Un treballador social (Unitat de Programes)
- Dos auxiliars administratius (Registre/suport a UGE)
- Una ordenança

Centre d'Informació de la Dona

- Tres titulades superiors (licenciades en dret)
- Tres treballadores socials
- Un auxiliar administratiu d'informació
- Una auxiliar (àrea de Biblioteca i Recursos)

## III. Pressupost

L'evolució del pressupost des de la creació de l'Institut Balear de la Dona posa de manifest la consolidació de la tasca per la qual es va crear, amb una continuïtat del ferm compromís del Govern quant a l'aportació econòmica per dur a terme els seus objectius, i també en la prossecució d'una línia coherent d'actuacions destinades a suprimir les diferències entre homes i dones, engegant diverses accions que promouen la igualtat d'oportunitats, entre d'altres, en els àmbits social i laboral.

Any	Pressupost	% d'augment
2000	533.821 €	—
2001	1.202.433 €	125 %
2002	1.785.080 €	48 %
2003	1.992.228 €	11,16 %
2004	3.003.153 €	50,74 %
2005	3.291.574 €	8,77 %
2006	3.385.515 €	2,85 %
2007	3.664.664 €	8,24 %
2008	3.773.604 €	2,97 %

## IV. Representació de l'Institut en altres institucions

L'Institut Balear de la Dona, com a organisme d'igualtat de les Illes Balears, forma part de les comissions d'altres institucions, entre les quals:

### A L'ESTAT ESPANYOL

- Observatori de la Igualtat d'Oportunitats entre Dones i Homes
- Observatori Estatal de Violència sobre la Dona

### A LES ILLES BALEARS

- Comissió Permanent de la Comissió Interdepartamental per a l'Elaboració de Polítiques de Joventut
- Comissió Interdepartamental de la Immigració
- Fòrum de la Immigració de les Illes Balears
- Comissió Tècnica de Seguiment del Pla Integral de Suport a la Família
- Comissió Interdepartamental de Salut
- Comissió Coordinadora Recursos a l'Àrea de Prostitució
- Observatori Permanent de Suport a la Família de les Illes Balears
- Grup de formadores del Protocol d'intervenció del VIH en centres de salut d'atenció primària



# PROGRAMES I ACTIVITATS

## 1. Informació, sensibilització, reforçament de l'associacionisme i conciliació

### 1.1. Centre d'Informació de la Dona

El Centre d'informació de la Dona està format per tres advocades, tres treballadores socials (dues des de juny a desembre de 2008) i una auxiliar administrativa.

Els principals objectius són informar, orientar i assessorar en relació amb les matèries que es descriuen a continuació.

#### a) Àmbit jurídic

- Dret de família (matrimoni, separació, divorci, parelles de fet, règim jurídic i econòmic, tramitacions processals, mesures provisionals, modificació de mesures, execució de sentències, incompliment de sentències...).
- Dret civil (desnonaments, contractes, arrendaments, filiacions, herència i successions, reclamació de quantia econòmica, nacionalitat, sol·licituds d'advocats o advocades d'ofici...).
- Dret penal (maltractaments, denúncies, ordres de protecció, mesures cautelars, gestió de cases d'acollida, sol·licituds d'advocats o advocades d'ofici, abusos i agressions sexuals, delictes contra els treballadors, altres tipus de delictes o faltes...).
- Dret administratiu (sol·licituds, al·legacions, recursos administratius, creació d'associacions,...).
- Dret laboral (conciliació de la vida familiar i la laboral, acomiadaments, assetjament sexual o moral, contractes, drets i deures dels treballadors, pensions de viduïtat, jubilació, conciliació prèvia...).

A més, el Centre es coordina amb altres entitats i serveis, com els jutjats de les Illes Balears, el Col·legi Oficial d'Advocats, els cossos de seguretat, les oficines de víctimes, els casals d'acollida, els serveis d'assistència psicològica, les unitats de salut mental, els centres de salut i els hospitals, els serveis d'informació, d'estrangeria i sociolaborals...

Des del punt de vista jurídic, durant l'any s'ha informat diàriament una mitjana de 12 dones, des de les diverses branques del dret i en relació amb els seus problemes de manera personalitzada. En aquest sentit, els casos que més s'han atès són els relacionats amb problemes de parelles, maltractaments i divorcis, i també els impagaments de les pensions d'aliments i problemes per respondre de les quotes d'hipoteques i altres casos relacionats amb el món laboral.

Una vegada més, les consultes jurídiques han estat les majoritàries, amb 6.636 (l'any 2007 hi hagué 8.435 demandes), la qual cosa ha representat el 66,54 % del total de les consultes que s'han fet al Centre d'Informació de la Dona. Cal destacar la informació facilitada sobre dret de família, amb un total de 2.699 consultes (l'any 2007 n'hi hagué 3.402), seguides de les 1.327 consultes efectuades en relació amb la violència de gènere (l'any 2007 n'hi hagué 1.913).

#### b) Àmbit social

- Serveis socials (beques, escoles infantils, targeta "Bonus d'infància", prestacions econòmiques, pensions contributives i no contributives, reconeixements de discapacitat, prestacions del SOIB, gestió i derivació a cases d'acollida).
- Salut (planificació familiar, interrupció voluntària de l'embaràs, assistència psicològica, ludopatia, toxicomania).

- Habitatge (informació i sol·licitud d'habitatge a l'IBAVI i ajuts per a la compra d'habitatge, lloguer jove).
- Temps lliure (activitats durant les vacances, voluntariat, Casal de les Dones, associacions).

A través de l'àrea social del Centre d'Informació, les dones poden rebre assessorament i informació de tots els recursos socials que hi ha a les Illes Balears i també de les prestacions econòmiques disponibles.

Durant l'any 2008, hi ha hagut 2.858 demandes, amb un cert augment respecte a l'any 2007, període en què n'hi hagué 2.650. L'augment més important s'ha produït en relació amb demandes de serveis socials i d'ajuts i prestacions econòmiques, que estan vinculats tant a l'atenció dels fills com a l'habitatge. Aquestes demandes són comunes a tots els sectors de població: joves, tercera edat, mares fadrines, persones amb discapacitat, dones que pateixen violència masclista, etc.

Entre les demandes relacionades amb l'assistència social, les més nombroses han estat en concepte d'ajuts econòmics per a guarderies, llibres, menjador escolar i prestacions familiars. Tot i que no hi ha ajuts específics per a mares fadrines, continua sent una de les demandes més rebudes a l'àrea social.

Respecte als anys anteriors, cal destacar l'augment de demandes sobre ajuts econòmics relacionats amb l'habitatge (per a lloguer, hipoteques...), de tal manera que s'han produït moltes derivacions als serveis socials d'atenció primària.

En aquest àmbit, han continuat augmentant les demandes relacionades amb l'atenció de professionals de la salut mental.

Quant a les consultes ateses sobre maltractament, se n'han rebudes un total de 611 durant el 2008, mentre que durant el 2007 foren un poc menys (590). 312 dones han manifestat que han patir maltractament físic i psíquic i 201, maltractament psíquic. S'ha detectat un augment important del nombre de maltractaments físics, amb 58 víctimes ateses. També, de cada any, augmenta el nombre de dones víctimes d'abusos o agressions sexuals, que sol·liciten principalment ajuda psicològica.

Cal destacar que entre les dones víctimes de maltractament, les demandes més nombroses quant a l'àrea social han tingut a veure amb ajuts econòmics, assistència psicològica, tant per a elles com per als fills, i informació de quins drets tenen. La majoria de vegades acudeixen al centre derivades per altres professionals (cossos i forces de seguretat de l'Estat, serveis socials i sanitaris...), per iniciativa pròpia o com a resultat de les cartes que envia el Centre com a responsable de coordinar les ordres de protecció.

### c) Àmbit laboral i educatiu

- Orientació laboral (cursos de formació, itineraris d'inserció laboral, ofertes d'ocupació, informació sobre la creació d'empreses).
- Educació (oferta educativa, beques, homologació d'estudis).

L'any 2008, s'ha signat un conveni amb CCOO per oferir un servei més integral i específic en matèria laboral per a les dones que estan a l'atur. Les dones en situació irregular o risc d'exclusió social són ateses per les treballadores socials del Centre d'Informació de la Dona.

Respecte a l'autoocupació, l'Institut Balear de la Dona ofereix informació dels recursos d'interès que assessoren sobre la posada en marxa de l'empresa i en fan un seguiment. Es fan derivacions a les entitats que tenen un servei d'atenció per a persones emprenedores i que arran d'una idea o projecte de negoci, mitjançant entrevistes personalitzades, donen informació de les passes que han de fer per constituir la seva empresa. A més, el servei dona informació sobre entitats que ofereixen microcrèdits a dones emprenedores per a la creació d'una empresa i també sobre ajuts i subvencions propis, com ara el programa "Emprender en femenino".

Durant l'any 2008, el Centre d'Informació ha atès un total de 10.550 demandes d'informació, tant presencials com per telèfon o per correu electrònic. Respecte de l'any anterior, hi ha hagut un descens en el nombre de demandes ocasionat per canvis i manca de personal.

El perfil mitjà de les dones que han sol·licitat informació és el d'una dona casada, d'entre 36 i 45 anys, amb una mitjana d'un fill o filla i amb un nivell d'estudis de primària. Des del punt de vista laboral, treballa per compte d'altri i té uns ingressos econòmics familiars d'entre 600 i 1.200 euros al mes.

Pel que fa a les nacionalitats de les dones demandants d'informació, de les 3.451 dones ateses, les espanyoles encapçalen la llista amb 2.508 peticions (que han estat menys que l'any 2007, amb 3.345 demandes d'informació), seguides de les dones equatorianes (154), les colombianes (126) les argentines (122) i les bolivianes (99).

El moment de l'any en què hi ha hagut més demandes ha estat durant els mesos de febrer, maig i març, com en el 2007. S'ha de tenir en compte que els mesos de juliol, agost i setembre hi hagué canvis de personal, i d'aquí que hagi minvat el nombre de persones ateses.

El Centre d'Informació de la Dona rep demandes de població de tot Mallorca, tot i que Palma continua sent el municipi d'on se'n reben més, atès que a la resta dels municipis de Mallorca hi ha punts d'informació jurídica ubicats a diferents pobles de la part forana amb l'objectiu de donar resposta als dubtes jurídics que es plantegen les dones.

## Estadística percentual de gestió d'informació per àrees. Any 2008

	Gener	Febrer	Març	Abril	Maig	Juny	Juliol	Agost	Set.	Oct.	Nov.	Des.	Total	Gestió
Àrea jurídica	506	720	656	657	717	692	364	398	517	535	525	342	6.629	62,83
Educació	11	9	6	6	1	1	—	3	9	9	4	7	66	0,63
Treball	154	148	91	90	109	87	57	51	15	85	41	38	966	9,16
Informació pròpia de la institució	7	7	4	—	—	—	1	—	—	4	5	3	31	0,29
Àrea de recursos	318	323	314	285	333	280	167	210	148	175	167	138	2.858	27,09
													10.550	100
Associacions	7	12	10	11	9	11	5	3	5	4	6	2	85	2,97
Temps lliure	1	1	2	3	—	1	2	—	—	—	—	1	11	0,38
Participació	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0	0,00
Habitatge	26	18	37	24	30	25	12	16	13	13	15	6	235	8,22
Salut	15	14	5	16	19	20	9	8	9	6	12	25	158	5,53
Serveis socials	200	212	201	197	214	153	92	129	78	133	108	98	1.815	63,51
Prestacions	32	37	25	16	30	32	25	29	23	8	12	1	270	9,45
Ajudes	35	23	31	17	28	35	21	25	18	8	11	1	253	8,85
Termalisme/Viatges	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0,00
Altres	2	6	3	1	3	3	1	—	2	3	3	4	31	1,08
													2.858	100
<b>Total</b>	996	1.207	1.071	1.038	1.160	1.060	589	662	689	808	742	528	10.550	

## 1.2. Biblioteca i Centre de Documentació



*"Als homes, se'ls ensenya a demanar perdó per les seves errades; a les dones, pels seus èxits"*

Lois Wyse

La Biblioteca de l'Institut Balear de la Dona continua la tasca de recopilar tota la informació i la documentació que fa referència a les dones, a través de premsa, llibres, publicacions periòdiques i DVD.

Els fons bibliogràfic s'ha incrementat en un total de 700 llibres, 563 dels quals s'han comprat i 137 s'han incorporat arran de la donació d'altres institucions. Això ha representat una inversió de 6.818,00 euros. També s'han comprat 87 DVD, amb un cost de 1.235,00 euros. El total del fons bibliogràfic és de 4.247 exemplars. Durant l'any 2008 s'ha mantingut la mateixa tònica de persones ateses, 357, 55 de les quals són noves usuàries, i s'han prestat 811 llibres.

Per accedir al fons de la Biblioteca es pot fer mitjançant el web del Catàleg Bibliogràfic de les Illes Balears (<http://cabib.uib.es>), on es poden fer consultes ja sigui per títol, autor/a, matèria, etc. Les sol·licituds també es poden fer de manera presencial, o per telèfon, fax, correu ordinari o correu electrònic.

La Biblioteca disposa d'un servei diari de seguiment de les notícies més rellevants sobre dona i gènere aparegudes a la premsa.

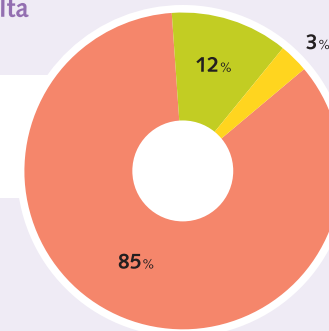
El fons bibliogràfic està classificat segons el tesaurus de l'Institut de la Dona, que es distribueix en 17 matèries: Administració de l'Estat, àmbit sociodemogràfic, benestar social, ciències, cultura, dret/normativa, documentació/mitjans de comunicació, economia, educació, família, violència, política, salut i treball. També hi ha un apartat en què es classifica tot el material que fa referència a les Illes Balears. El sistema de catalogació és l'innopac.

La Biblioteca continua formant part de la Xarxa de Centres de Documentació i Biblioteques de Dones, cosa que implica que hi hagi més col·laboració entre totes les biblioteques dels organismes d'igualtat, els quals tenen el compromís de lliurar totes les publicacions.

La Biblioteca és d'ús públic i està oberta a tothom. L'horari és de dilluns a divendres, de 8 h a 15 h.

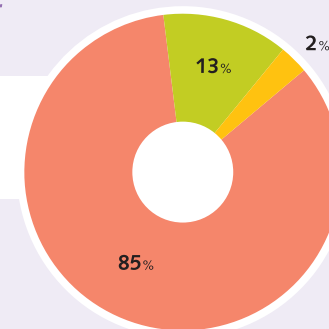
### Modalitat de consulta

- Presencial
- Telefònica
- On line



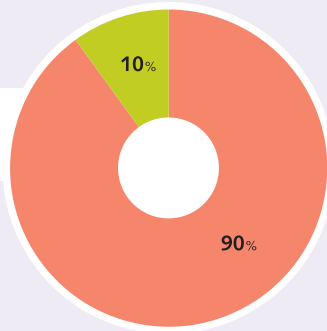
### Persones ateses per procedència

- Palma
- Pobles
- Altres CA



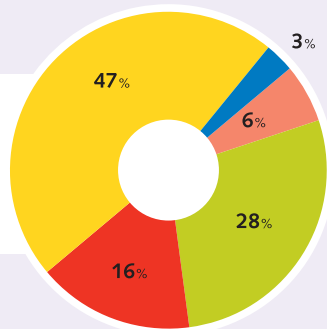
### Persones ateses per sexe

● Dona  
● Home



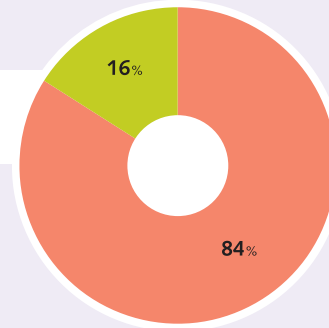
### Persones ateses per estudis

● Primaris  
● Secundaris  
● Diplomatura  
● Superiors  
● n/c



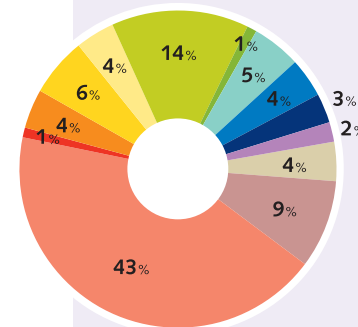
### Préstecs

● Llibres  
● DVD



### Préstec per matèries

● Sociodemog.  
● Ciències  
● Cultura  
● Dret / Normativa  
● Mitjans comunicació  
● Educació  
● Família  
● Violència  
● Política  
● Promoció dona  
● Salut  
● Sexualitat  
● Treball



### 1.3. Punts d'informació jurídica

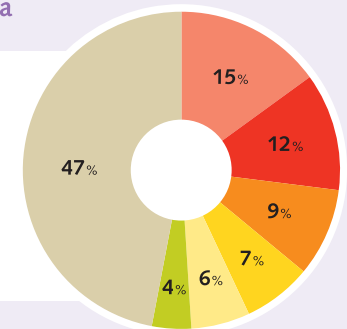
Els punts d'informació jurídica a les dones ofereixen de forma gratuïta informació, orientació i assessorament jurídic en relació amb el dret de família, civil, penal, administratiu i laboral; es troben ubicats als municipis de Capdepera, Manacor, Petra, Binissalem, Alcúdia, Pollença, Lluçmajor i Sóller, i donen cobertura a tota la part forana.

El perfil de les dones beneficiàries ha estat el següent, a partir de les 383 entrevistes personals i les 516 consultes realitzades:

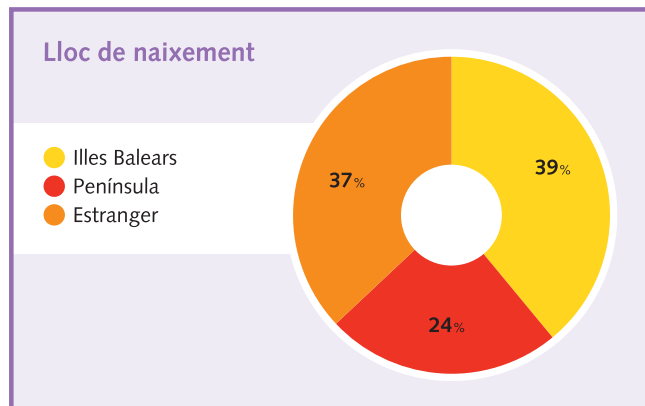
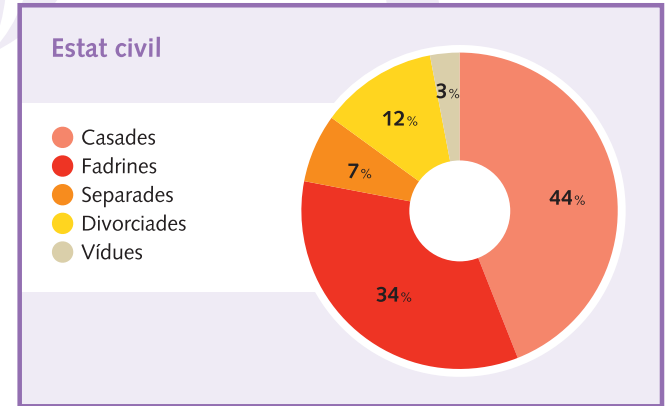
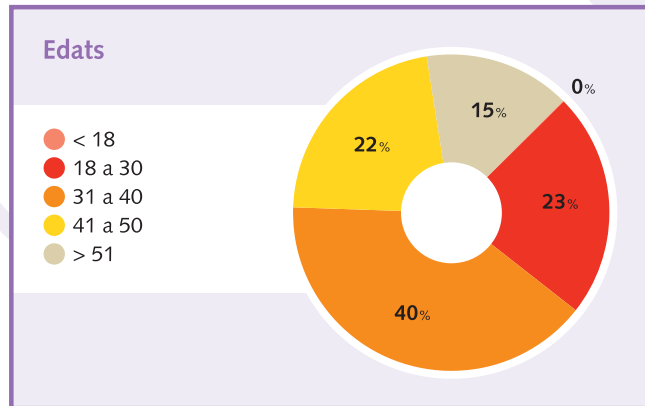
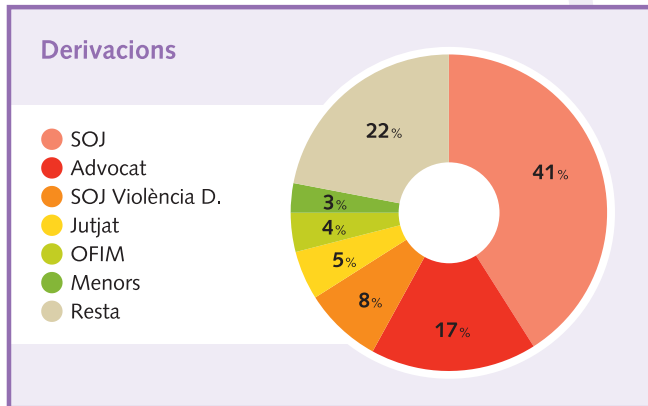
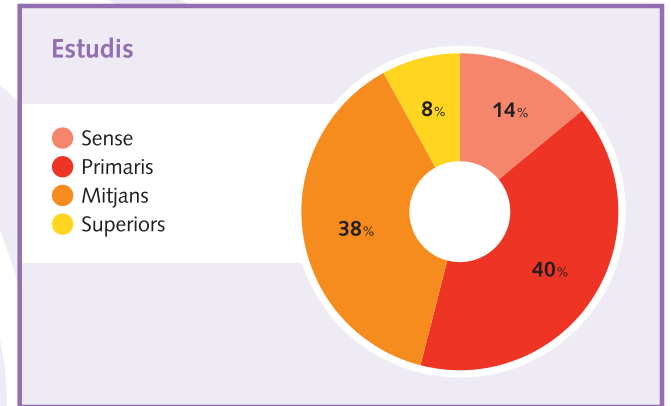
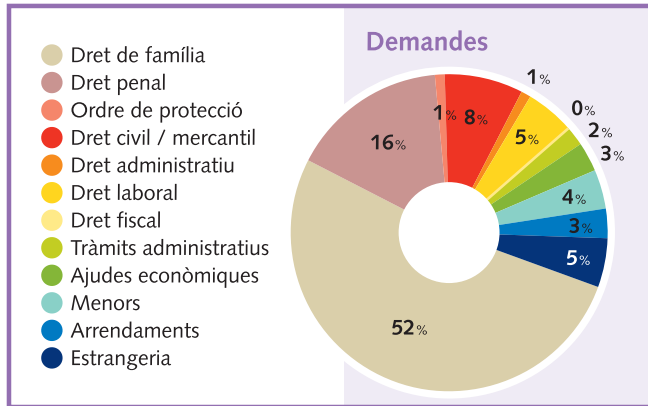
- El 14,6 % de les dones provenen de Sóller, el 11,4 % de Manacor, el 9,4 % de Lluçmajor, el 7,5 % de Cala Rajada, el 6 % de Capdepera i el 4,1 % d'Alcúdia.
- El 39,6 % té entre 31 i 40 anys.
- El 38,6 % ha nascut a les Illes Balears.
- El 48,8 % de les demandes afecta l'àrea del dret de família
- El 41,1 % de les derivacions s'ha fet als serveis d'orientació jurídica.
- El 44,3 % de les derivacions prové dels serveis socials.
- El 23,2 % de les dones entrevistades ha interposat una denúncia.
- El 81,9 % de les dones entrevistades té fills.
- El 52,4 % de les dones entrevistades fa feina.
- El 9 % de les dones han repetit consulta.

### Zona de procedència

● Sóller  
● Manacor  
● Lluçmajor  
● Cala Rajada  
● Capdepera  
● Alcúdia  
● Resta







# 8 DIA INTERNACIONAL DE LA DONA

març



Cartell guanyador concurs. Autors: Antònia Lorente i Biblioni

## 1.4. Actes del Dia Internacional de la Dona

El 8 de març s'ha convertit en un símbol arreu del món. La celebració ja no es basa únicament en l'aspecte reivindicatiu de les dones treballadores, i als cinc continents es considera un dia ple de significats, també d'orgull i d'alegria de ser dones. Aquest dia també ens sentim solidàries i agermanades amb tantes i tantes dones que pateixen unes condicions de vida inhumanes, i reiteram el compromís per aconseguir totes juntes una vida més justa, més solidària, més pacífica i més igualitària.

Es destaquen els actes presentats en el programa unitari per a la celebració del 8 de març, Dia Internacional de la Dona, juntament amb les associacions de dones, els sindicats, els ajuntaments i resta d'institucions.

### Actes

- Recital de poesia musical, a càrrec de FARTDART.
- Presentació del llibre *Moviment feminista i sufragi a Mallorca (segle XX)*, organitzat per l'Institut Balear de la Dona.

### Manifestació

Manifestació i lectura del manifest, organitzat per la Plataforma per la Igualtat.

### Conferències i debats

- Taula Rodona sobre "L'aplicació de la Llei de la igualtat", amb la participació de la directora de l'Institut Balear de la Dona, Lila Thomàs, i organitzada per CCOO.
- Conferència "Polítiques de dona a les Balears", a càrrec de Carmen Azpelicueta i organitzada per ABSIN.
- Conferència "La prostitució", a càrrec Miquel Àngel Lladó, organitzat per Grup d'Homes contra la violència Masclista.
- "El dret de les dones a decidir: La lluita pel dret a l'avortament (1975-2008)" a càrrec de Montse Cervera Ro-

dón feminista i historiadora i organitzat per Seminari Dones i Lletres.

- "Tres años de trabajo de ADOVIMA" a càrrec de Encarna Llamas i organitzat per ADOVIMA.
- "Dona silenciada" a càrrec de Maria Pau Trayner i organitzat per Creients i Feministes.
- "La bellesa com a malaltia" a càrrec de M<sup>a</sup> del Carmen Bañuelos investigadora i sociòloga i organitza ABSIN.
- "Medicalització de la vida de les dones" a càrrec de na Carmen Sanchez Contador i organitzat per ADIBS.
- "Coeducació una assignatura pendent" organitza l'STEI-i.

### Cinefòrum

- Cinefòrum "Angeles de Hierro", organitzat per ABSIN.
- Presentació del video "Néixer dona a Burkina Faso. 3 anys després" realitzat per l'ONG Mallorca Amiga, organitzat per Fons Mallorquí de Solidaritat i Cooperació.

### Exposicions

- Exposició d'art de les dones de les associacions, organitzat per ABSIN.
- Exposició del VIII concurs "Dones fotografien dones" organitzat per l'Institut Balear de la Dona, que va tenir lloc al centre flassaders amb la col·laboració de l'Ajuntament de Palma.
- Inauguració del V concurs de cartells, organitzat per l'Institut Balear de la Dona a la Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració, organitzat per l'Institut Balear de la Dona.

### Altres

- Sopar homenatge de la dona pagesa a Campos, organitzat per Dones Campaneres.
- Concert de poesia i música, organitzat per Dones Campaneres.
- Cants Medievals a càrrec de la coral del Casal de les Dones, a l'església de la Trinitat.



### Exposició del concurs de cartells 2008

8 de Març, Dia Internacional de la Dona

Del 5 al 12 de març  
Pati de Can Chacón (seu del Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració)  
Pl. de la Drassana, 4, Palma

Del 13 al 30 de març  
Casal de les dones  
C/ dels Foners, 38, Palma

### Exposició del concurs de fotografia 2008

Dones fotografien dones

Del 12 al 26 de març  
Centre Social Flassaders  
C/ de la Ferreria, 10, Palma



Govern de les Illes Balears  
Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració  
Institut Balear de la Dona

Hi col·labora:

Ajuntament de Palma  
Àrea d'Educació, Igualtat i Drets Cívics

### 1.5. Actes del Dia Mundial contra la Violència cap a les Dones

L'Institut Balear de la Dona, com a organisme d'igualtat de les Illes Balears, coordina i impulsa els actes i les activitats de sensibilització, i concretament les activitats en commemoració del Dia Internacional de la Violència cap a les Dones. Aquest dia, el record de tantes dones mortes al nostre país i arreu del món és present en la memòria i en tots els actes en què s'uneixen dones i homes per reivindicar un món més just, igualitari i sense violència. Per aquest motiu es va editar un cartell i un tríptic, el qual inclou un programa unitari per a la celebració del 25 de novembre, Dia Mundial contra la Violència cap a les Dones.

Un dels actes més rellevants va ser la campanya de llaços a les façanes de tots els ajuntaments de les Illes Balears per commemorar aquest dia i per sensibilitzar sobre la violència contra les dones.

Altres actes que destaquen del programa unitari amb les associacions de dones, els sindicats, els ajuntaments i la resta d'institucions:

- Projectió del curtmetratge *Pensa en la diferència* durant la setmana del 21 al 27 de novembre als cinemes de les Illes Balears. Institut Balear de la Dona. Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració.
- Xerrada col·loqui "Una dona amb un alt càrrec i una gran responsabilitat a les Perles de Manacor", a càrrec de Montse Ferrer. Organitzada per Dones de Llevant.
- Cinefòrum amb la pel·lícula *Guerreros de antaño*. Col·loqui a càrrec de Nina Parrón, diplomada en geografia i història i especialista en temes de gènere. Organitzat Dones de Llevant.



- Concert de jazz amb Esther Bosch & Company. Organitzat per la Casa de Buenos Aires.
- Presentació de la unitat didàctica sobre la situació de la dona a Àfrica "Néixer a Burkina Faso", a càrrec de Nanci Matamoros, organitzada per Creients i Feministes.
- Trobada Familiar, organitzada per Mans Obertes.
- Repartiment de roses, fulls informatius, díptics i llaços. Organitzat per l'Ajuntament de Capdepera.
- Xerrada col·loqui "Tantes dones mortes a causa de la violència de gènere. Per què?", a càrrec de Francisca Mas, advocada i presidenta de Lobby de Dones. Organitzada per Dones de Llevant.
- Xerrada "La violència masclista", a càrrec de Francisca Mas, advocada i presidenta de Lobby de Dones. Organitzat pel Col·lectiu Teranyines.
- Projectió de la pel·lícula *Arròs bomba*, de Gabriel Mayans. Taula rodona sobre la violència de gènere, moderada per Joan Pomar Mir i amb l'assistència de Gabriel Mayans. Organitzada per l'associació Dones Campaneres.
- Xerrada "Formas de violencia contra las mujeres en el ámbito laboral: 'mobbing de género'".
- Videofòrum amb la pel·lícula *North Country*. Organitzat per USO.
- Exposició dels projectes presentats pels alumnes al concurs de disseny gràfic de campanyes publicitàries contra la violència de gènere. Organitzada per l'Escola Superior de Disseny de les Illes Balears.
- Concert dels alumnes de l'Escola de Música del Cor Infantil i de la Coral Municipal d'Andratx. Organitzat per la Regidoria de Cultura i Polítiques d'Igualtat de l'Ajuntament d'Andratx.
- Conferència "Assistència psicològica a les dones víctimes de violència". Organitzada per l'Associació Mes-tresses de Casa des Pont d'Inca.



- Concentració contra la violència de gènere. Organitzada per la Plataforma per la Igualtat.
- Acte simbòlic contra la violència i en record de les dones víctimes que n'han estat i en són víctimes. Organitzat per Dones de Llevant
- Xerrada taller "De les relacions de parella amoroses a les relacions de parella abusives", a càrrec de les psicòlogues d'INTRESS. Organitzat per l'Ajuntament de Capdepera.
- Cinefòrum amb el curtmetratge Penalti, d'Ana Martínez. Organitzat per l'STEI-i
- Conferència "De les relacions de parella amoroses a les relacions de parella abusives", a càrrec d'Elvira Aparici, psicòloga. Organitzat per la Regidoria de Cultura i Polítiques d'Igualtat de l'Ajuntament d'Andratx.
- Taller de lectura "Joana E", de Maria Antònia Oliver. Organitzat per Dones de Llevant.
- Conferència sobre l'eliminació de la violència de gènere, a càrrec de Xavier Oliver Martín (treballador social). Organitzada per l'associació Amigues de Cala Llobards.
- Representació de l'obra Cos de dona, de Miquel Mestre Genovard. Direcció a càrrec de Cristina Cervià. Organitzada per la Regidoria de Cultura i Polítiques d'Igualtat de l'Ajuntament d'Andratx.
- Taula rodona "Els efectes de la publicitat en la violència contra les dones". Organitzada per Seminari Dones i Lletres.

Marilena, María, Xesca i Juanjo, comparteixen i gaudeixen dels temps d'oci.



... i tu perquè no?

Víctor, jardiner la seva parella es socorrista. Tots dos es reparteixen a diari les feines de la casa.



... i tu perquè no?

Aina, directora d'una planta de formigó a l'illa de Mallorca. Dirigeix un equip de vuit homes.



... i perquè no?

### 1.6. Campanya "Mateixos drets, mateixes obligacions"

El mes d'octubre es va posar en marxa una campanya publicitària conjunta amb els consells insulars de Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera amb l'objectiu de sensibilitzar sobre el fet que s'ha de compartir les tasques domèstiques i sobre la igualtat entre dones i homes, sota el lema "Mateixos drets, mateixes obligacions. I tu per què no?", que consisteix en:

- Tres imatges que corresponen a l'àmbit familiar, laboral i d'oci.
- Edició de tríptics, cartells i bosses de plàstic reciclat.
- Publicitat en opis en les aturades de bus.
- Anuncis en premsa escrita.

Al mateix temps s'ha elaborat i editat el calendari de l'any 2009 i bloc de notes sota el títol Mateixos drets mateixes obligacions i tu per què no?.

### 1.7. Caravana de Drets Humans

La Comissió de Drets Humans del Col·legi d'Advocats de les Illes Balears va organitzar la Caravana de Drets Humans per commemorar la Setmana dels Drets Humans. L'objectiu era promocionar i sensibilitzar la ciutadania sobre el coneixement i el respecte dels drets humans, com també de les possibilitats de defensar-los.

L'Institut Balear de la Dona hi va ser present durant tota la setmana per donar a conèixer els programes i els serveis de què disposa.

### 1.8. Guia de recursos per a les dones a les Illes Balears

L'any 2008 s'ha editat l'actualització de la Guia de recursos per a les dones de les Illes Balears. La Guia respon a la necessitat de mantenir al dia els recursos que en un moment determinat poden utilitzar les dones.

Editada en un format de fitxer, permet actualitzar-la periòdicament. S'adreça als professionals del treball social, de l'atenció psicològica, de la salut, del món educatiu i del camp jurídic, entre d'altres; per aquest motiu s'estructura en les àrees següents:

- Centres d'informació de la dona
- Serveis d'atenció telefònica
- Salut
- Serveis socials
- Maltractaments i agressions sexuals
- Serveis jurídics
- Formació i treball
- Educació, cultura i esports
- ONG
- Adreces d'Internet

Al final de la Guia hi ha una fitxa en blanc per a canvis i una llista alfabètica dels recursos.

### 1.9. Casal de les Dones

El Casal de les Dones és un punt de trobada i de participació per a les dones, creat i dirigit per l'Institut Balear de la Dona i gestionat per una empresa externa. Any rere any es manifesta un major coneixement del seu funcionament i per això les demandes de les usuàries són més clares, entre les quals es poden destacar:

- El Casal com a servei d'informació i difusió (demandes sobre les activitats que es fan, sobre les associacions del centre, etc.).
- El Casal com a servei de foment de l'associacionisme.
- El casal com a centre de dinamització sociocultural (amb activitats de formació, creixement personal, gimnàstica, sortides culturals, excursions, etc.).
- El Casal com a servei de préstec de llibres i DVD, i espai per fer ús dels ordinadors amb accés a Internet.

#### El Casal com a servei d'informació i difusió

Durant el primer semestre de l'any 2008 (segons la memòria presentada per l'empresa gestora) s'han registrat 1.715 demandes, entre presencials, telefòniques i per correu electrònic, que corresponen a les categories següents: activitats del Casal, associacionisme, assessorament jurídic o social, orientació laboral amb derivació a l'Institut Balear de la Dona, formació, demandes puntuals sobre la borsa de voluntàries, informàtica, català i d'altres.







### El Casal com a servei de foment de l'associacionisme

Les associacions següents tenen la seu al Casal de les Dones, on disposen d'espai i recursos, alhora que duen a terme activitats pròpies:

Asociación Balear de Apoyo a la Fibromialgia (ABAF)  
 Associació de Dones Afectades de Càncer de Mama (AUBA)  
 Asociación Balear de Encajes i bordados (ABEIB)  
 Asociación de Agentes de Igualdad de Baleares (AIBAL)  
 Associació d'Empleades de la Llar (ABELL)  
 Associació Praxis Mujeres Juristas  
 Associació NEITH d'Estudis Sociològics  
 Asociación Cultural Maria Plaza  
 Associació de Dones Víctimes de Maltractament (ADOVI-MA-Lluna creixent)  
 Associació Dones de les Illes Balears per a la Salut (ADIBS)

Els recursos que s'ofereixen a les associacions de dones són aquests:

- Punt d'informació de recursos per a dones.
- Despatxos equipats.
- Sala per a seminaris, cursos i reunions.
- Sala polivalent per a assemblees, seminaris, videofòrums, exposicions, teatre, etc.
- Ordinadors amb accés a Internet.
- Biblioteca complementària del Centre de Documentació i Biblioteca de l'Institut Balear de la Dona.

### El Casal com a centre de dinamització sociocultural

Nombroses associacions i entitats organitzen activitats al Casal. Durant l'any 2008, aquestes són les activitats que s'hi han duit a terme.

#### INSTITUT BALEAR DE LA DONA

- Exposició dels concursos de cartells commemoratius del 8 de març, Dia Internacional de la dona.
- Reunions entre la Direcció de l'Institut i les associacions.
- Presentació de llibres.
- Trobades.

#### ENTITATS EXTERNES

- Reunions de la Plataforma per a la Igualtat
- Reunions de l'Associació de Mujeres Musulmanas Al-Khawar.

#### ASSOCIACIONS AMB SEU EL CENTRE

Tenen una oferta pròpia de tallers per a les seves associades i també per a les usuàries que hi vulguin participar: gimnàstica, taller de ioga, xerrades amb especialistes, etc.

#### EL CASAL

El Casal ofereix una varietat d'activitats obertes per a totes les dones que hi vulguin participar. Aquests són algunes de les que s'hi han organitzat durant l'any 2008:

- Cursos i tallers:
  - Pilates
  - Cant i tècniques de veu
  - Pràctic de sòl pelvià
  - Cant i tècniques de veu
  - Lectura "voces propies"
  - Tècniques de recerca de feina

- Introducció a la informàtica
- Antiestrès i relaxació
- Autoestima
- Manualitats taller de flors
- Cuina freda
- Fotografia
- Avui dibuixam
- Expressió corporal
- Espai infantil
- Un llibre per a l'estiu
- Pintura "dones del Món"
- Lectura i escriptura catalana
- Lectura "aprèn amb dones"
- Holistic Henna + Dansa
- Decoració nadalenca
- Xerrades :
  - El canvi climàtic
  - La prostitució
  - L'autoestima
  - La poesia del segle XX . La generació del 27
  - El llegat de Miró
  - L'experimentació animal
  - La dona al món romaní
  - Assaig social
- Cinefòrum
- Sortides culturals:
  - Art al carrer
  - El mercat de Sineu
  - Les coves del Drac
  - Descubrim la Mar a l' Aquàrium
  - Un viatge al temps "Sóller"
  - Concert coral del Casal

### El Casal com a servei de préstec de llibres i DVD, i espai per fer ús dels ordinadors amb accés a Internet

Aquest servei ha experimentat un increment qualitatiu respecte d'altres anys a causa sobretot de l'adquisició de nou material bibliogràfic i de DVD, resultat dels suggeriments i les aportacions de les mateixes usuàries, que d'aquesta manera contribueixen a donar impuls a una biblioteca del Casal per a totes, i també a apropar els llibres a les usuàries a través d'una recomanació diària a la taula de recepció del Casal.

El Casal ha estat tancat durant els mesos d'agost, setembre i octubre per obres d'adequació a la Llei autonòmica de barreres arquitectòniques. També hi ha hagut problemes ocasionats per les canonades de l'edifici.

### 1.10. Consell de Participació de la Dona

El Decret 49/2008, de 18 d'abril, va crear el Consell de Participació de la Dona de les Illes Balears, adscrit a l'Institut Balear de la Dona, amb les funcions, la composició i el règim jurídic que es regulen mitjançant aquest Decret.



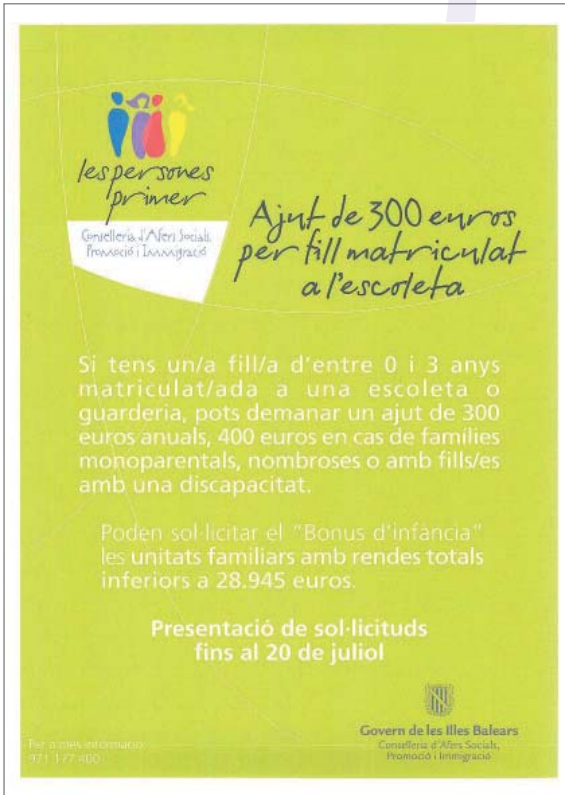
El Consell de Participació de la Dona de les Illes Balears es configura com un òrgan consultiu i d'assessorament en els temes que puguin afectar les dones. Els seus objectius són:

a) Ser interlocutor vàlid davant les administracions públiques de la comunitat autònoma de les Illes Balears amb referència als problemes que afecten les dones, i relacionar-s'hi mitjançant l'Institut Balear de la Dona.

- b) Oferir una via de lliure adhesió per fer efectiva la participació de les dones a través de les associacions i les federacions de dones en el desenvolupament polític, laboral, social, econòmic, científic i cultural de la comunitat autònoma de les Illes Balears.
- c) Difondre els valors d'igualtat entre les persones sense discriminació per raó de sexe i defensar els drets i els interessos de les dones.
- d) Potenciar el benestar social i la qualitat de vida de les dones i proposar les mesures necessàries als òrgans de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, amb l'objectiu de potenciar i millorar la participació de les dones en el desenvolupament polític, social, laboral, econòmic, científic i cultural.
- e) Fomentar l'associacionisme de les dones per tal de promoure la integració dels grups i les associacions de dones de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

Aquest òrgan es va constituir el 27 de juny de 2008 amb 45 entitats (associacions de dones, sindicats i partits polítics), les conselleries d'Afers Socials, Promoció i Immigració, Educació o Cultura, Economia, Hisenda i Innovació, Esports i Joventut, Salut i Consum, i Treball i Formació, i la Federació d'Entitats Locals de les Illes Balears).

El 6 de novembre 2008 se'n va aprovar el Reglament intern de funcionament i el 18 de desembre se'n va aprovar el sistema d'elecció de la Comissió Permanent.



**les persones primer**  
Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració

**Ajut de 300 euros per fill matriculat a l'escola**

Si tens un/a fill/a d'entre 0 i 3 anys matriculat/ada a una escola o guarderia, pots demanar un ajut de 300 euros anuals, 400 euros en cas de famílies monoparentals, nombroses o amb fills/es amb una discapacitat.

Poden sol·licitar el "Bonus d'infància" les unitats familiars amb rendes totals inferiors a 28.945 euros.

**Presentació de sol·licituds fins al 20 de juliol**

Govern de les Illes Balears  
Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració

Per a més informació: 971 177 400

### 1.11. Targeta "Bonus d'infància"

L'any 2008, per cinquè any consecutiu, es va dictar la Resolució de la consellera d'Afers Socials, Promoció i Immigració de prestacions per fill/a a càrrec, destinades a afavorir la conciliació de la vida laboral i la familiar mitjançant la targeta "Bonus d'infància" per a infants de 0 a 3 anys.

Es tracta d'un programa d'actuació conjunta entre la Direcció General d'Atenció a la Dependència i la Direcció General de Menors i Família.

Per atendre aquesta prestació, l'Institut Balear de la Dona ha destinat un total de 800.000 euros i ha assumit tasques d'informació, orientació, assessorament i gestió, i també de resolució de les prestacions sol·licitades. S'han gestionat 830 expedients relatius a aquesta convocatòria.

### 1.12. Participació en la taula rodona Jornades de sensibilització contra la pobresa



### 1.13. Participació en la VIII Conferència de l'Assemblea de les Regions d'Europa

La directora de l'Institut Balear de la Dona va participar en la VIII Conferència de l'Assemblea de les Regions d'Europa (ARE) sobre la igualtat d'oportunitats entre dones i homes, que va tenir lloc a València, els dies 18 i 19 de setembre de 2008.




**POBREZA CERO**

**12, 13 y 14 Septiembre**

**Fiestas de verano Rafal Nou**

**JORNADAS DE SENSIBILIZACIÓN CONTRA LA POBREZA Y POR LOS OBJETIVOS DE DESARROLLO DEL MILENIO**

**ACTIVIDADES CULTURALES:**  
Viernes día 12. (de 18,00h a 21,00h)  
•Exposiciones: "Construyendo la paz en Burundi" de Veins sense Fronteres. Fotografías campaña "Pobreza Cero" Coordinadora ONGs Balears  
•Documental "Mezquita no"  
Debate.  
•Talleres y juegos infantiles  
**Sábado día 13 (de 18,00h a 21,00)**  
•Exposiciones  
•Documental "En la puta vida"  
Debate.  
•Talleres y juegos infantiles

Organiza: **Asociación de Vecinos Rafal Nou**  
Colabora: **Ajuntament de Palma**



## 2. Igualtat

### 2.1. Informes d'impacte de gènere

Des del mes de setembre de 2007 i de conformitat amb l'article 7 g de la Llei 12/2006, de 20 de setembre, per a la dona, l'Institut Balear de la Dona emet informes sobre l'impacte de gènere dels projectes de disposicions normatives que elaboren les distintes administracions.

L'estructura dels informes d'impacte de gènere, la fixen les guies comunitàries sobre l'elaboració dels informes d'impacte de gènere. La finalitat és valorar l'esborrany objecte de l'informe i fer-ne una prospecció, per verificar si en el moment de planificar les mesures que conté la disposició s'ha tingut en compte l'impacte que tindran en els homes i les dones, i es proposen les millores que es consideren necessàries perquè la disposició tingui en compte la perspectiva de gènere i, per tant, per anar aplicant la igualtat d'oportunitats a tots els àmbits de la societat balear.

Es tracta, en definitiva, d'una millora subjectiva en la qualitat de la producció normativa.

Dues són les parts en què s'estructuren els informes d'impacte de gènere:

- Revisió del llenguatge que s'empra en la proposta.
- Revisió de la part dispositiva de la proposta.

Respecte al llenguatge, es revisa el text i es proposa, si s'escau, la modificació dels termes discriminatoris emprats i el llenguatge que s'ha d'utilitzar per eradicar l'ús sexista del llenguatge en l'Administració. Es vol aclarir que es considera que es fa ús d'un llenguatge sexista quan s'utilitzen expressions del llenguatge i la comunicació humana que invisibilitzen les dones, les subordinen o les estereotipen. La causa d'un ús sexista del llenguatge no es troba a la llengua —que en si no és sexista— sinó en l'ús discriminatori que les persones o entitats en fan, relegant el paper de les dones a un segon pla supeditat a la funció que, des del punt de vista androcèntric, la comunitat confereix al sexe femení. Tot això sense transgredir les normes gramaticals, i amb la finalitat també de familiaritzar i sensibilitzar el personal de l'Administració amb els recursos d'ús no sexistes de la nostra llengua.

Respecte a la revisió de la part dispositiva de la proposta, es poden distingir tres fases:

- Fase prèvia: anàlisi i diagnosi de la situació de les dones i els homes en l'àmbit regulat per la proposta.
- Fase intermèdia: comprovació de la pertinença en relació amb el gènere.
- Fase final: propostes de modificació, mitjançant accions positives (mesures de conscienciació, de promoció, de discriminació en sentit ampli) o bé de discriminació positiva.

L'Institut Balear de la Dona inicià aquesta tasca amb una tècnica a una plaça de nova creació. L'any 2008 s'han elaborat 99 informes d'impacte de gènere.

Administració autonòmica	Nombre d'informes durant l'any 2008
--------------------------	-------------------------------------

Conselleria d'Agricultura i Pesa	9
Conselleria d'Educació i Cultura	13
Conselleria d'Esports i Joventut	3
Conselleria d'Habitatge i Obres Públiques	2
Conselleria d'Interior	11
Conselleria de Comerç, Indústria i Energia	7
Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració	9
Conselleria de Treball i Formació	7
Conselleria de Medi Ambient	2
Conselleria de Salut i Consum	21
Conselleria d'Economia, Hisenda i Innovació	4
Conselleria de Presidència	3

#### Consells insulars

Consell Insular de Menorca	1
Consell Insular de Mallorca	6
Consell Insular d'Eivissa	1

## 2.2. Denúncies per publicitat sexista

La Llei 5/2000, de 20 d'abril, de l'Institut Balear de la Dona, en l'article 2 k, estableix que a través de l'Institut es poden rebre i canalitzar les denúncies formulades en casos de discriminació de fet o de dret per raó de sexe.

A iniciativa del mateix Institut o bé a través de comunicacions externes s'analitzen i, si pertoca, se segueixen els tràmits per a la denúncia dels continguts que no s'ajusten als articles 14.11 i 41 de la Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes, ni als articles 35, 36 i 38 del capítol V i a l'esperit de la Llei 12/2006, de 20 de setembre, per a la dona.

L'Institut Balear de la Dona ha tramès 3 denúncies a l'Observatori de la Publicitat de l'Institut de la Dona que depèn del Ministeri d'Igualtat.



## 2.3. Guia de mesures d'igualtat en l'àmbit de les empreses

La Guia de mesures d'igualtat en l'àmbit de les empreses, editada en CD, va néixer amb l'objectiu de servir de suport a les organitzacions i a les empreses a l'hora de negociar mesures per evitar qualsevol tipus de discriminació per raó de sexe i d'elaborar plans d'igualtat.

La Guia inclou els continguts següents:

- El mercat laboral a les Illes Balears.
- La situació de les dones en el mercat laboral: causes i conseqüències de la desigualtat.
- La igualtat i la conciliació. Àmbits d'interès per a l'empresa.
- Les empreses balears i les instal·lades a les Illes Balears: mesures d'igualtat i de conciliació.
- La negociació col·lectiva com a impulsora de la incorporació de mesures d'igualtat a les empreses.
- Negociació col·lectiva i enfocament de gènere: els processos i els temps.
- Les accions positives.
- Els plans d'igualtat.



## 2.4. Igualtat de gènere a la Unió Europea

L'Institut Balear de la Dona té la funció, entre d'altres, d'establir relacions i formes de participació amb ens i organismes que pels seus fins i funcions contribueixen a la consecució dels fins de l'Institut.

Així, es va organitzar una conferència amb el Centre Balears Europa per presentar l'informe referent a la igualtat d'oportunitats de les dones en l'àmbit europeu. Fou a càrrec de Maria José Cueto Faus, subdirectora de la Unitat de Comunicació de la Direcció General d'Ocupació de la Comissió Europea.



## 3. Salut i qualitat de vida

### 3.1. Infosex

El Servei d'Informació i Orientació Sexual (infosex) de l'Institut Balear de la Dona s'emmarca dins el Programa de Salut Afectiva, que s'adreça especialment a la dona jove.

Ofereix les prestacions següents:

- Informació, orientació i assessorament sobre qüestions de salut afectiva i sexual (sexualitat, orientació i identitat sexual), mètodes anticonceptius, malalties de transmissió sexual...
- Xerrades informatives i tallers de salut afectiva i sexual a centres escolars i altres entitats.

L'accés al servei es pot fer per telèfon (901 500 101), per correu electrònic (infosex@caib.es) o presencialment a la seu ubicada a l'avinguda d'Alemanya, 13, de Palma. També disposa de web: <<http://infosex.caib.es>>.

L'any 2008 ha desenvolupat les següents actuacions:

**a) Atenció telefònica.** S'han rebut 699 telefonades, la majoria de dones d'entre 18 i 25 anys i de Palma. Les consultes més freqüents han estat aquestes:

- Possibilitat d'embaràs: 118
- Anticonceptius: 114
- Malalties de transmissió sexual: 103
- Interrupció voluntària de l'embaràs: 48
- Comportament sexual: 42

## infosex servei d'informació sexual



## informa't!

Servei ofert per  
Institut Balear de la Dona

**b) Atenció per correu electrònic.** S'han rebut 365 missatges electrònics i les demandes més comunes han estat les següents:

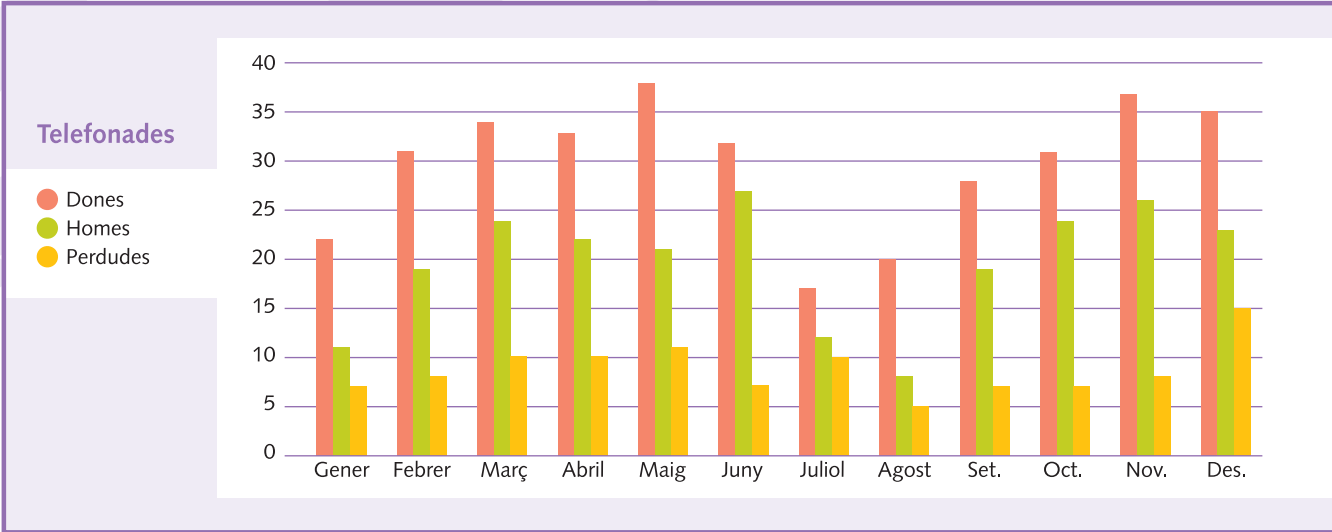
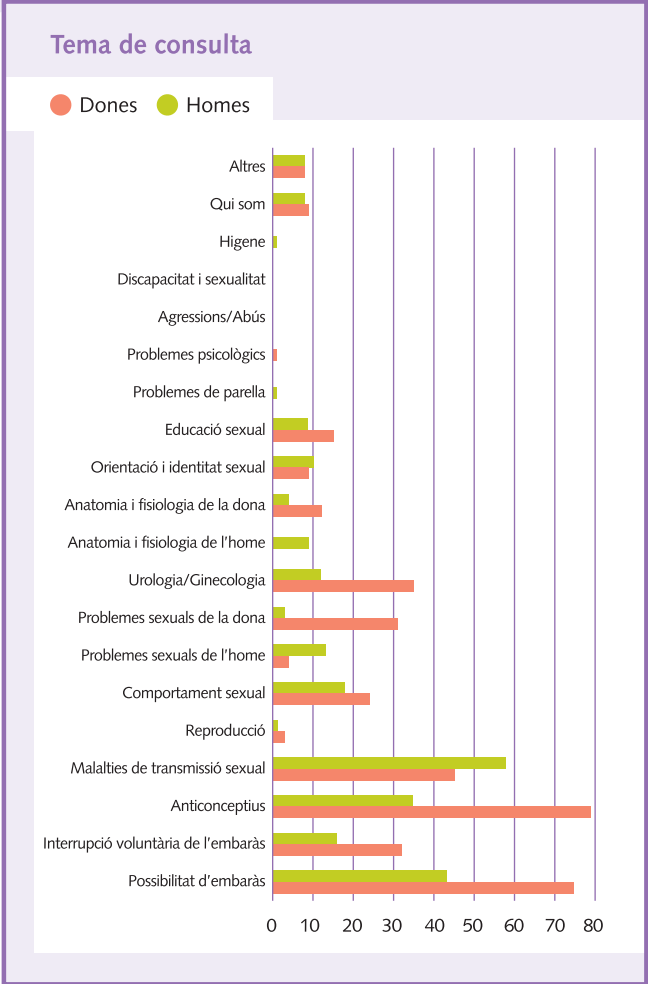
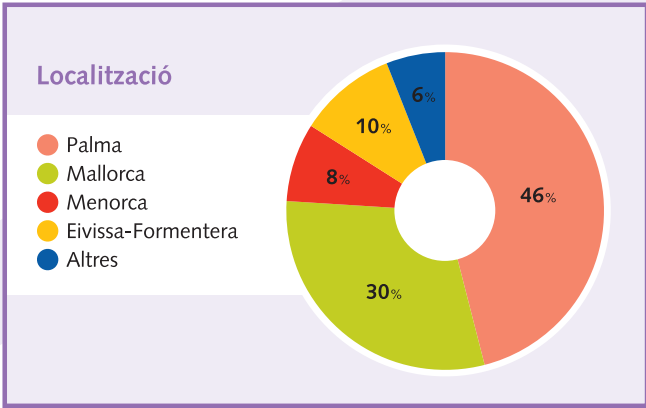
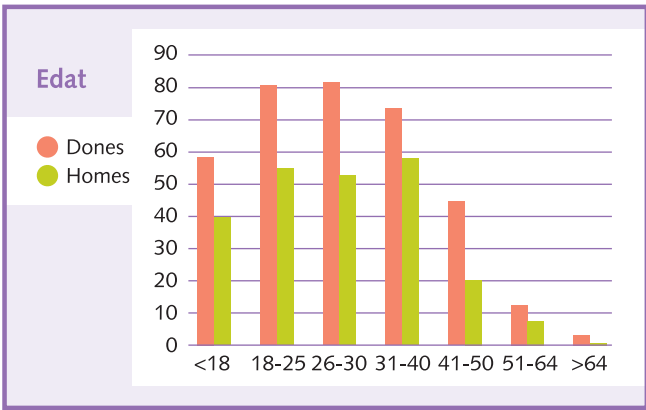
- Possibilitat d'embaràs: 75
- Anticonceptius: 65
- Malalties de transmissió sexual: 47
- Interrupció voluntària de l'embaràs: 22

**c) Assessorament individualitzat.** S'han atès 138 persones, la majoria d'entre 26 i 30 anys. El major nombre de consultes han estat en relació amb la possibilitat d'embaràs, les malalties de transmissió sexual, els anticonceptius i la interrupció voluntària de l'embaràs.

**d) Xerrades informatives sobre salut afectiva i sexual**

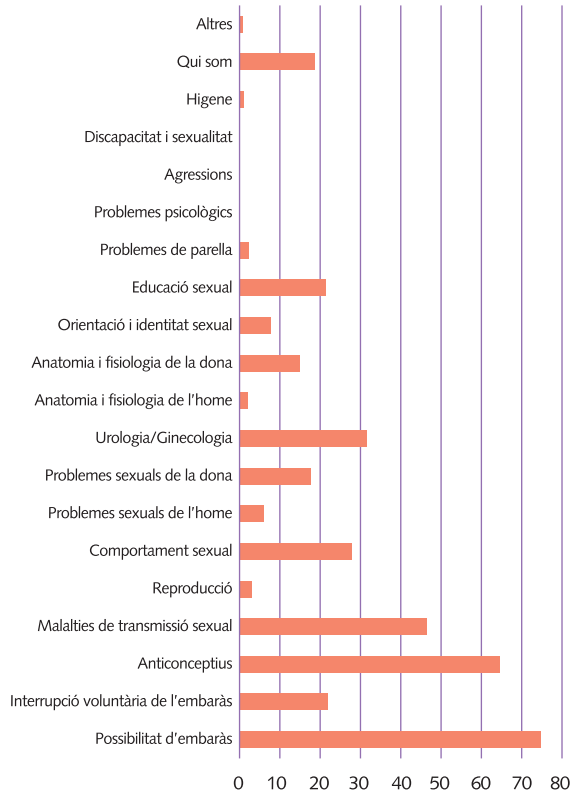
- Adreçades a alumnat: s'han fet 12 accions al CP Vora Mar, CP Llevant, CP Santa Catalina, Sant Bonaventura, CP Ses Salines, CP Can Brill, CP Joan Miró, CP Es Putxet, CP Santa Isabel, IES Pius XII i Col·legi Jesús Maria. El nombre d'alumnat beneficiat ha superat els 300.
- Adreçades a associacions i altres col·lectius: s'han duit a terme 10 accions a l'Associació d'Amics del Sàhara, ajuntaments de Felanitx i d'Artà, CEE Son Ferriol, col·lectiu d'immigrants Norai, centre Natzaret, Casal de Joves de Ciutat Antiga, Associació de Dones de Peguera i Cooperativa Jovent. L'assistència ha estat de més de 200 persones.

ATENCIÓ TELEFÒNICA



## ATENCIÓ PER CORREU ELECTRÒNIC

## Tema de consulta



## 3.2. Tallers i cursos de salut afectiva i sexual

Els tallers i cursos de salut afectiva i sexual s'emmarquen en el Programa de Salut Afectiva i Sexual de l'Institut Balear de la Dona, en col·laboració amb l'Institut de la Dona, i són impartits per l'Associació d'Estudis Sexològics i del Gènere de les Illes Balears NEITH.

Tenen una durada mitjana de nou hores i inclouen el contingut següent:

- Fet sexual humà: la sexuació, la sexualitat i l'eròtica.
- Desig, atracció i enamorament.
- Afeccions: concepte, tipus i vincles afectius.
- Orientació del desig.
- Taller de l'eròtica dels sentits.
- Taller d'expressió corporal per treballar actituds.

L'any 2008 s'han duit a terme les accions formatives següents, en format taller per a dones i en format curs per a professionals:

	Entitat	Lloc	Assistents
Taller de salut afectiva i sexual	ADISEB	Felanitx	19
Taller de salut afectiva i sexual	ADISEB	Binissalem	19
Taller de salut afectiva i sexual	Ajuntament Marratxí	Marratxí	9
Taller de salut afectiva i sexual	Mancomunitat del Raiguer	Campanet	7
Curs de salut afectiva i sexual	ASIMPROS	Maó	20
Curs de salut afectiva i sexual	SADIF	Mallorca	19
Curs de salut afectiva i sexual	Casal ses Ufanes	Mallorca	12
Curs de salut afectiva i sexual	Casal de Llevant	Mallorca	9

## 3.3. Dona i drogodependències

En coordinació amb el Centre Coordinador de Drogodependències (CCD) s'han duit a terme les actuacions formatives i informatives següents:

- Xerrada del CCD al Casal de ses Ufanes sobre tabaquisme.
- Xerrada informativa de l'Institut Balear de la Dona als professionals del CCD sobre ordres de protecció i d'allunyament i dispositius electrònics.

### 3.4. Tallers de prevenció d'embarossos no desitjats i malalties de transmissió sexual

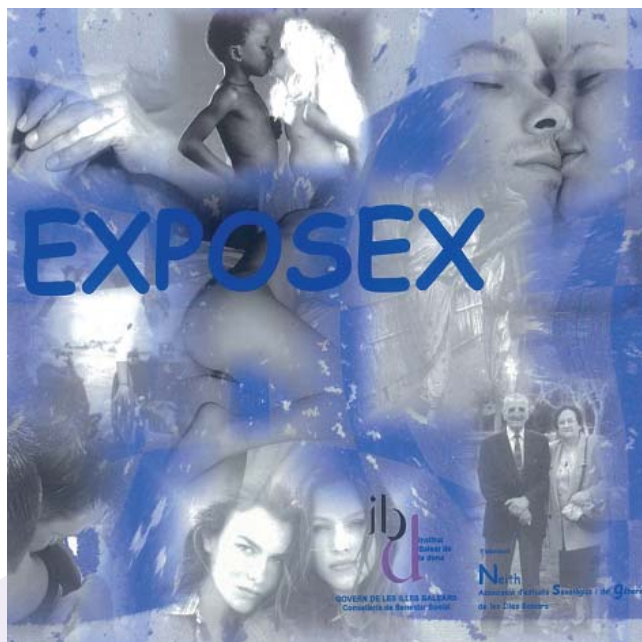
Per quart any consecutiu s'ha desenvolupat a través de l'Institut Balear de la Dona el Programa de Prevenció d'Embarossos no Desitjats i Malalties de Transmissió Sexual, arran d'una subvenció que concedeix a la Fundació Sexpol el Ministeri d'Educació, Política Social i Esport.

El Programa inclou:

- Tallers de prevenció d'embarossos no desitjats i malalties de transmissió sexual.
- Assessorament permanent telefònic, presencial i per correu electrònic a través d'Infosex.

L'any 2008 s'han impartit 45 tallers amb una participació de 1.125 alumnes.

Lloc	Tallers	Alumnes
IES Capdepera	2	50
IES Francesc de Borja Moll	3	75
IES Santanyí	5	125
IES Albuhaira	4	100
IES Josep Maria Llompart	1	25
IES Josep Sureda i Blanes	3	75
IES Mossèn Alcover	6	150
IES Ses Estacions	1	25
IES Aurora Picornell	4	100
IES Sineu	6	150
IES Joan Alcover	3	75
IES Juníper Serra	3	75
IES Francesc de Borja Moll	4	100



### 3.5. "Exposex"

"Exposex" és una exposició itinerant sobre salut afectiva i sexual dirigida a la població en general i específicament a la joventut, formada per 17 cartells que tenen per finalitat apropar la gent al coneixement del cos i de les relacions, de les emocions i les percepcions; afavorir i fomentar canvis d'actituds potenciant una salut afectiva i sexual lliure d'estereotips; afavorir un desenvolupament integral amb la identificació dels mites i les relacions no igualitàries; lluitar contra la violència de gènere, i desenvolupar conductes de prevenció de malalties de transmissió sexual i embarossos no desitjats.

Es complementa amb una sèrie de tríptics informatius, orientacions pedagògiques, bibliografies i recursos didàctics, i s'ofereixen visites guiades, amb una durada de 50 minuts, als diferents centres educatius per a alumnes d'ESO i a altres entitats i associacions.

L'any 2008 "Exposex" ha estat ubicada al claustre de Sant Domingo d'Inca i al centre cultural de la Misericòrdia de Palma, i s'han duit a terme nou visites guiades.

### 3.6. Programa d'Accés a la Medicina Ginecològica Informativa i Preventiva

El mes de novembre es va subscriure un conveni de col·laboració amb la Fundació Hospital de Manacor i la Fundació Néixer que té per objectiu oferir a les dones immigrades en situació administrativa irregular i acollides al Casal de Llevant l'accés a la medicina ginecològica informativa i preventiva.

Metodològicament s'ha consensuat i tancat un full de derivació que farà servir el Casal de Llevant per derivar les possibles beneficiàries.



## 4. Violència contra les dones

### 4.1. Xarxa de cases d'acollida

Els centres d'acollida de les Illes Balears atenen les dones, i els seus infants, víctimes de violència de gènere que no disposen d'allotjament alternatiu. Hi ha 160 places i en formen part els equipaments següents:

#### Mallorca:

- Servei d'Acollida a Dona i Família (SADIF)
- Casal de ses Ufanes
- Casal de Llevant

#### Menorca

- Centre Assessor de la Dona


#### Eivissa:

- Oficina d'Informació de la Dona

Els centres, coordinats en xarxa, ofereixen intervencions socials, psicològiques i educatives mitjançant programes d'informació, orientació i assessorament, d'acollida, de promoció i integració, de formació i d'atenció jurídica.


L'any 2008 s'han obert el expedients següents per centre:

SADIF	53
Casal de ses Ufanes	41
Casal de Llevant	36
Centre Assessor de la Dona	24
Oficina d'Informació de la Dona	34



**CENTRES  
D'ACOLLIDA**

PER A DONES VÍCTIMES DE VIOLÈNCIA  
DE GÈNERE A LES ILLES BALEARS



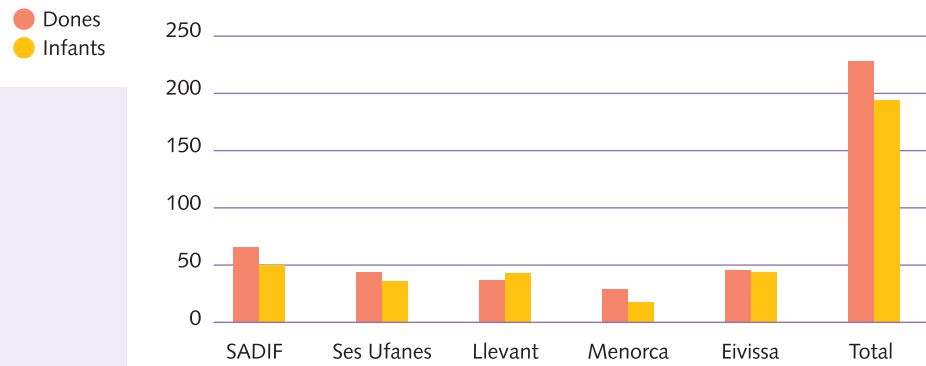
El perfil de les beneficiàries és el següent:

- El 63 % de les acollides ha estat d'urgència.
- El 71 % de les usuàries ha patit maltractament físic i psicològic.
- El 48 % prové de pobles de les Illes Balears.
- El 36 % té de 31 a 40 anys.
- El 67 % ha nascut a l'estranger.
- El 39 % són espanyoles.
- El 54 % té estudis primaris.
- El 64 % està a l'atur.
- El 30 % ha sortit de forma autònoma de les cases d'acollida.

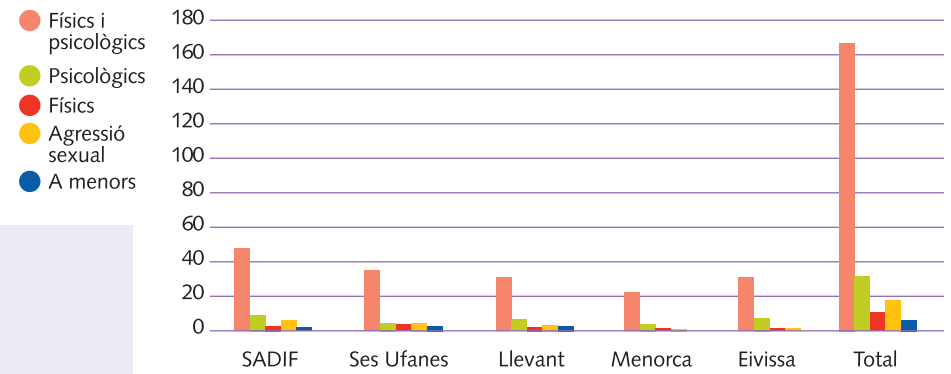
L'any 2008 s'han duit a terme sis reunions tècniques de coordinació entre l'Institut Balear de la Dona i els centres Mallorca, i una reunió de xarxa amb tots els centres de les Illes Balears per estudiar l'avantprojecte d'ordre de regulació de l'establiment, el funcionament i l'organització dels centres d'acollida a les Illes Balears per a dones víctimes de violència.

S'ha editat un díptic del Casal de ses Ufanes i del Casal de Llevant i un altre amb tota la xarxa de centres d'acollida de les Illes Balears.

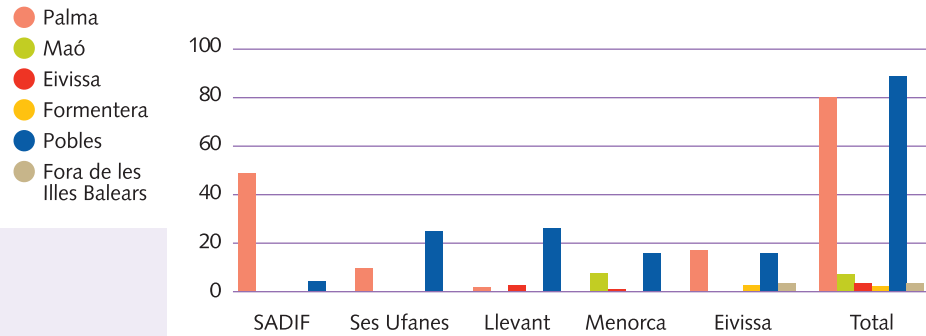
### Acolliments de dones i infants



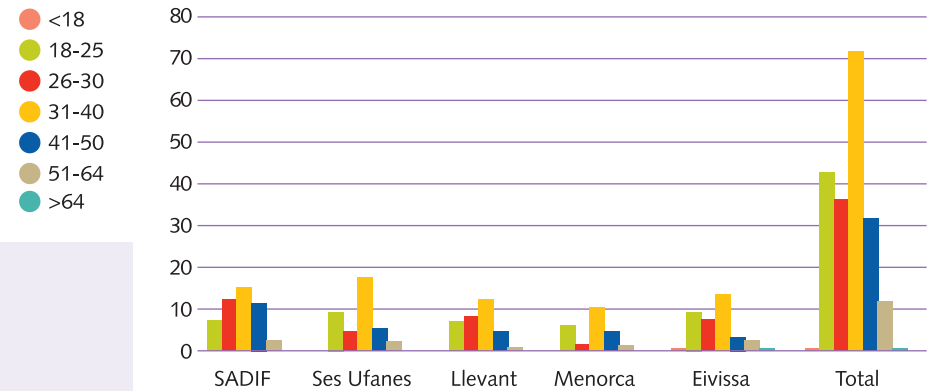
### Tipus de maltractament



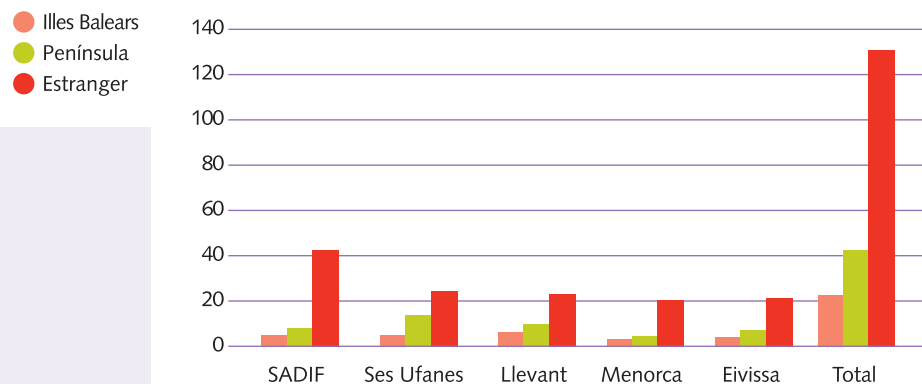
### Procedència



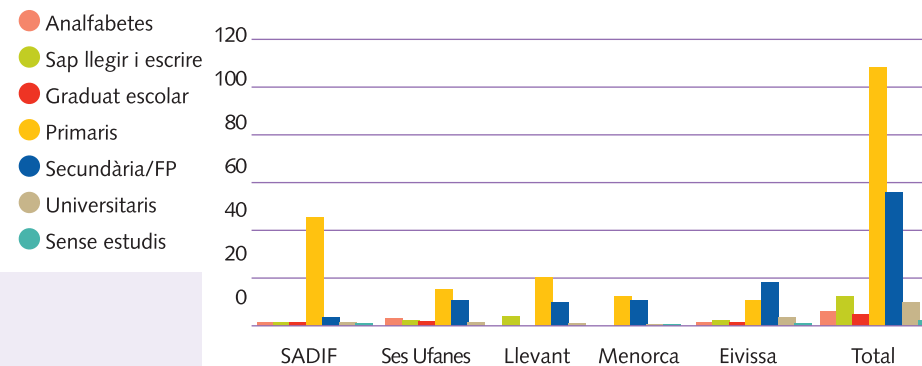
### Edat



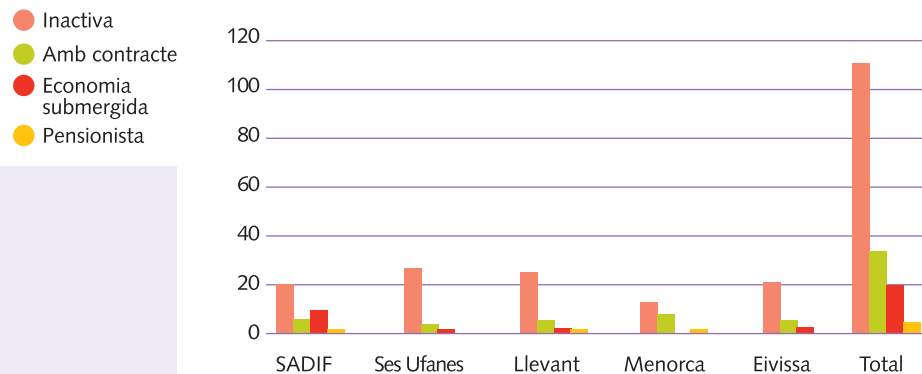
### Lloc de naixement



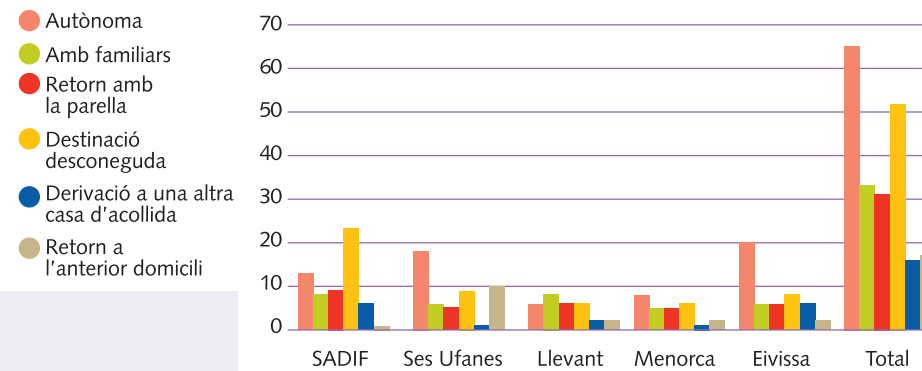
### Estudis



### Situació laboral



### Situació de sortida



#### 4.2. Habitatges per a la reinserció social per a les dones víctimes de violència de gènere

L'any 2008 s'ha subscrit un nou acord de col·laboració amb l'Institut Balear de l'Habitatge, que suposa ampliar el nombre d'habitatges fins a 12. Els habitatges s'adreça a dones acollides en centres d'acolliment per violència de gènere, en règim de lloguer i amb un preu preferent. L'equipament dels habitatges recau en l'Institut Balear de la Dona.

L'any 2008 s'han formulat 14 demandes d'accés a habitatges, dues de les quals s'han suspès per renúncia.

De les 12 demandes operatives, s'han signat ja 11 contractes, dels quals se n'han beneficiat 11 dones i 17 infants.

En la taula següent es reflecteixen les dades des de l'any 2004:

	Habitatges concedits	Habitatges pendents	Dones	Infants
2004	2	—	2	3
2005	2	—	2	4
2006	5	—	5	7
2007	8	—	8	13
2008	12	—	12	19
<b>Total</b>	<b>29</b>	<b>—</b>	<b>29</b>	<b>46</b>

#### 4.3. Servei d'Assistència Psicològica

El Servei d'Assistència Psicològica a Victimes de la Violència de Gènere, gestionat per EULEN Sociosanitarios, s'adreça a dones que són o han estat víctimes d'agresions físiques, psicològiques o sexuals. Els seu objectiu principal és ajudar les dones i pal·liar les conseqüències negatives que pateixen, mitjançant la recuperació dels recursos i les habilitats que han restat bloquejat al llarg del maltractament.

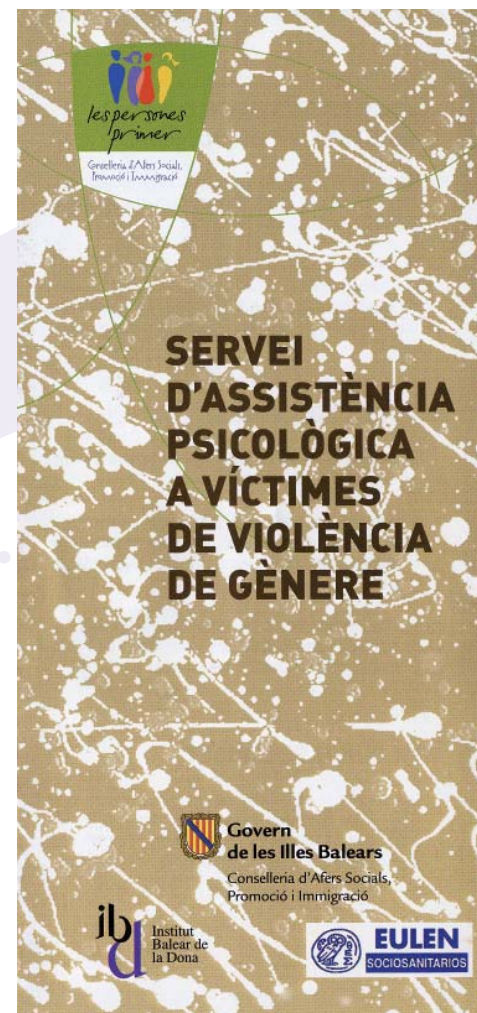
Arran de la intervenció individual i grupal que s'ha duit a terme a Palma, Inca i Manacor es desprenen les següents dades:

– S'han rebut 469 demandes i se n'han ateses 375 (288 a Palma, 58 a Inca i 29 a Manacor).

– S'han duit a terme 1.678 hores de teràpia individual, 15 sessions de teràpia grupal i 57 sessions d'intervenció socioeducativa.

– Les dones ateses presenten aquest perfil:

- Han formulat demanda per maltractaments físics i psíquics.
- L'agressió, l'ha infringida el marit.
- Són fradines.
- La majoria tenen entre 31 i 40 anys.
- El nivell educatiu és de certificat escolar.
- Provenen de Palma.
- S'ocupen al sector dels serveis.
- Tenen fills i filles.
- Són derivades per l'Institut Balear de la Dona.
- Disposen d'ingressos menors de 6.000,00 € a l'any.



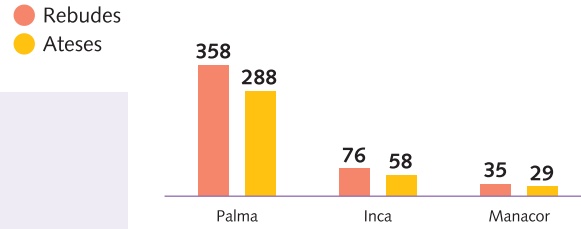
Pel que fa a l'assoliment d'objectius, destaquen en primer lloc els tractaments amb èxit, és a dir aquells en què el tractament psicològic aplicat ha produït canvis notables suficients per garantir la seguretat, la salut mental i l'adaptació de la dona. En segon lloc, figuren els abandonaments, o perquè no han demanat cita prèvia al servei o perquè els esforços per conscienciar les dones del maltractament no han obtingut resultat. Finalment, també s'han produït derivacions a altres recursos i valoracions de no necessitar el tractament.



En relació amb els seguiments, cal destacar que se n'han fet 64, i que després de dos mesos d'alta la majoria de les dones o mantenen les millores o milloren després del tractament.

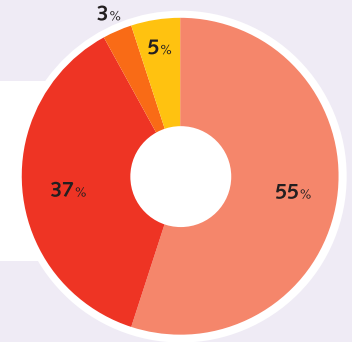
A part de l'atenció psicològica, s'han fet 17 derivacions a la borsa de treball d'Eulen i s'ha participat en quatre accions formatives i informatives, emmarcades en la violència de gènere.

**Demandes**



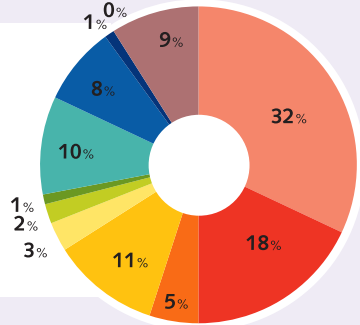
**Tipus de maltractament**

- Físic / Psíquic
- Psíquic
- Abús sexual
- Agressió sexual



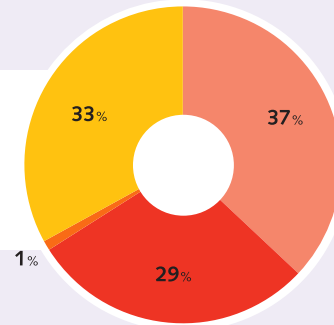
**Tipus d'agressor**

- Marit
- Exmarit
- Pare
- Exnuví
- Nuvi
- Infants
- Pares
- Company
- Excompany



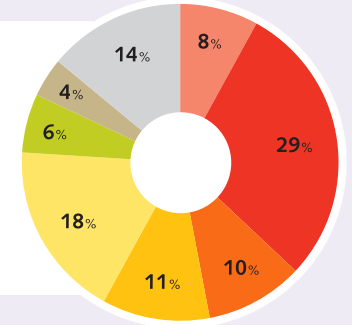
**Estat civil**

- Fadrina
- Casada
- Vídua
- Separada



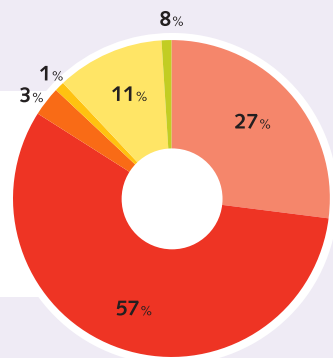
**Estudis**

- Llegir / Escriure
- Certificat Esc.
- Graduat Esc.
- ESO
- FP
- BUP
- COU
- Universitaris



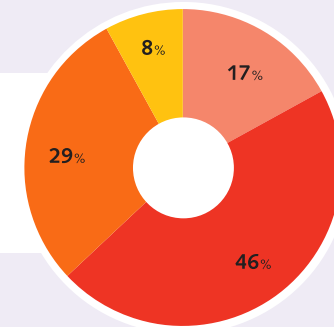
**Sector ocupacional**

- No determinat
- Serveis
- Indústria
- Jubilades
- Baixa laboral
- Primari



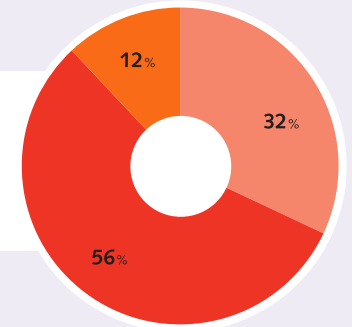
**Resultats**

- Derivades
- Èxit
- Abandonaments
- No ho necessiten



**Indicadors de seguiment**

- Milloren
- Es mantenen
- Empitjoren





## SERVEI 24 HORES

SERVEI D'ACOMPANYAMENT I D'ATENCIÓ SOCIAL  
TELFÒNICA PER A CASOS D'URGÈNCIA  
PER VIOLÈNCIA DE GÈNERE



### 4.4. Servei d'Atenció 24 Hores

Arran d'un conveni de col·laboració amb el Col·legi Oficial de Diplomats i Diplomades en Treball Social i d'Assistents Socials de les Illes Balears, l'Institut Balear de la Dona ofereix atenció social especialitzada a les dones víctimes de la violència de gènere que es troben en situació d'emergència les 24 hores del dia, els 365 dies de l'any.

Fruit de la subvenció atorgada pel Ministeri d'Igualtat, el Servei de 24 Hores ha ampliat les seves prestacions per oferir acompanyament físic i emocional.

En definitiva, l'objectiu del Servei 24 Hores és donar resposta social telefònica i acompanyaments presencials a les dones que pateixen violència de gènere i activar els mecanismes i els recursos que són necessaris en cada cas. Ofereix les prestacions següents:

- Informació, orientació i assessorament social.
- Contenció i motivació.
- Derivació.
- Coordinació de recursos.
- Acompanyament.

L'accés al Servei de 24 Hores s'ha reformulat i a partir d'un conveni subscrit amb la Conselleria d'Interior es fa mitjançant el telèfon d'emergències 112, tot i que encara es manté l'anterior telèfon, el 971 775 116.

L'any 2008 s'han atès 568 cridades de 553 usuàries diferents i s'han registrat 37 emergències. Les intervencions duites a terme es reflecteixen en la taula següent:

Contenció	143
Informació i gestió	467
Derivació	90
Orientació i motivació	48
Coordinació d'emergències	24
Acompanyaments	5

El perfil de la dona que es considera víctima de violència de gènere és aquest:

- Resideix a Mallorca i al municipi de Palma.
- Té entre 26 i 35 anys.
- Pateix violència física i psicològica.
- No ha interposat cap denúncia.
- És espanyola.
- No conviu amb l'agressor.
- Fa demandes relacionades amb l'atenció social i d'informació i orientació per agressions o amenaces.

Quant a la xarxa de recursos utilitzats, destaquen el Centre d'Informació de la Dona, el Servei d'Assistència Psicològica, el SADIF, els punts d'informació jurídica, els serveis socials municipals i les oficines d'ajuda a les víctimes del delictes (OAVD).

L'objectiu del servei és oferir acompanyament físic i emocional, en cas de necessitat, per a les dones víctimes de violència de gènere, i els seus fills o filles o altres persones de la família afectades. El servei atén les demandes efectuades pels serveis especialitzats d'atenció a les víctimes de violència de gènere: centres d'acollida, centres d'informació de la dona, serveis d'atenció psicològica, oficines d'ajuda a les víctimes del delictes...

Les dones poden accedir-hi a través dels telèfons 112 i 971 775 116, i dels serveis especialitzats en violència de gènere mitjançant el número 647 348 257. Formen el servei d'acompanyament una coordinadora i cinc tècniques ubicades a Mallorca, Menorca i Eivissa.

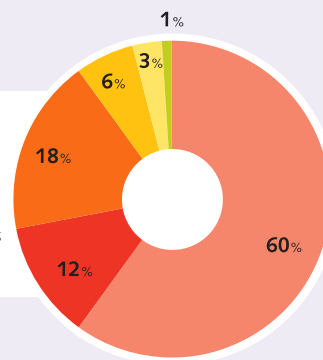
Des que s'ha posat en funcionament, s'han duit a terme cinc acompanyaments i se n'han beneficiat set persones.

En relació amb el funcionament del Servei de 24 Hores cal destacar-ne les característiques següents:

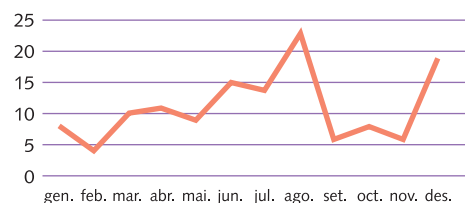
- La millora del Servei amb la incorporació de les tasques d'acompanyament.
- La disponibilitat de tenir una persona tècnica de referència en relació amb els serveis derivants.
- La valoració positiva que en fan les dones ateses.
- L'activació dels serveis d'emergència de forma immediata, si s'escau.

### Tipus d'intervenció

- Informació i gestió
- Derivació
- Contenció
- Orientació i motivació
- Coordinació d'emergències
- Acompanyament

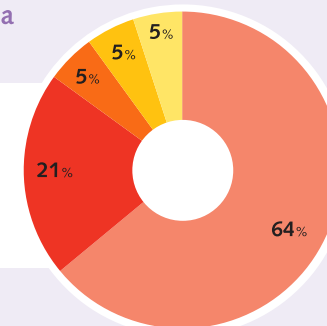


### Demandes de les víctimes



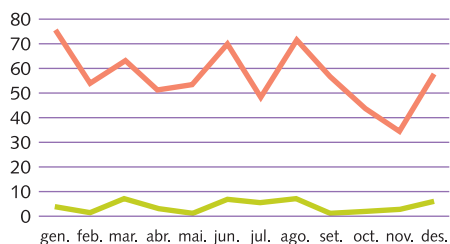
### Zona de procedència de la víctima

- Espanya
- Amèrica del Sud
- Europa Occidental
- Europa de l'Est
- Àfrica



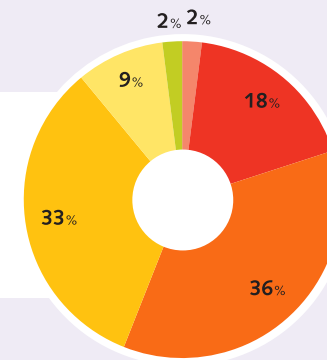
### Cridades totals i urgències

- Totals
- Urgències



### Edat de la víctima

- 11-16
- 18-25
- 26-35
- 36-45
- 46-60
- >60



#### 4.5. Materials didàctics per prevenir la violència de gènere

Els materials didàctics per prevenir la violència de gènere s'ofereixen des del curs escolar 2005/2006 amb l'objectiu d'esdevenir una eina de prevenció de la violència de gènere i incrementar la consciència sobre l'abús de poder en les relacions de gènere.

Els materials s'adrecen a tota la comunitat educativa (alumnat, professorat i mares i pares dels centres d'educació infantil, primària, secundària obligatòria, batxillerat i formació professional de les Illes Balears) i per primera vegada, en el curs escolar 2008/2009, la formació que s'ha adreçat als professors i professores s'ha impartit a distància.

Els contingut de la formació és el següent:

- Aproximació antropològica a la violència de gènere.
- Relacions igualitàries o relacions de poder.
- Models i estereotips socials amb trets de gènere.
- Educació afectiva i sexual des de la perspectiva de gènere.
- Expressió i educació emocional. Estratègies de resolució de conflictes des d'una perspectiva de gènere.
- Implantació i anàlisi dels materials utilitzats.

La metodologia a distància implica la participació activa en fòrums de debat i en xats a temps real amb tutories. El curs s'ha fet durant el primer trimestre de l'any 2009.

Durant el curs 2007/2008, 16 centres escolars han fet servir els materials, s'han format 18 professors i professores, s'ha arribat a més de 500 alumnes, i 14 pares i mares han assistit als set tallers de gènere impartits (a Eivissa s'ha comptat amb la col·laboració de l'Oficina de la Dona del Consell d'Eivissa en la impartició dels tallers de gènere).



D'acord amb el full d'avaluació dels materials, es destaca el següent:

- La puntuació atorgada a la informació que conté cada UNITAT TEMÀTICA per cicle ha estat bona.
- La puntuació atorgada a les UNITATS TEMÀTIQUES ha estat de 1,7 punts (1 molt bé - 5 gens bé).
- La puntuació atorgada a les ACTIVITATS DIDÀCTIQUES ha estat de 2,2 punts (1 molt bé - 5 gens bé).
- La puntuació atorgada als CARTELLS ha estat de 2 punts (1 molt bé - 5 gens bé).

- La puntuació atorgada als materials de les ESCOLES DE FAMÍLIA/TALLERS DE GÈNERE ha estat de 2,1 punts (1 molt bé - 5 gens bé).
- La VALORACIÓ GLOBAL dels materials per cicle ha estat molt bona.

#### 4.6. Servei d'Assistència Psicològica a Menors Víctimes de Maltractament

El Servei d'Assistència Psicològica a Menors Víctimes de Maltractament és un recurs especialitzat gestionat per INTRESS. S'adreça a infants d'entre 4 i 17 anys que per circumstàncies familiars o socials pateixen violència intrafamiliar i extrafamiliar, de forma directa o com a espectadors d'agressions.

Consisteix a assistir psicològicament els fills i filles de dones que han patit violència durant set sessions, que poden arribar fins a 14. Els objectius que té el Servei són dos:

- Assistir en el moment de la crisi familiar o personal, per tal de restablir l'equilibri previ a la crisi o resignificar l'experiència de l'agressió.
- Prevenir la possible reproducció del cicle de la violència.

L'any 2008 s'ha treballat en 20 casos, en un dels quals la persona no va acudir a la primera sessió i en un altre, va abandonar. El perfil de les persones beneficiàries ha estat d'una nina d'entre 10 i 12 anys que ha patit maltractament psíquic.



#### 4.7. Centre coordinador de les ordres de protecció

L'ordre de protecció es regula en la Llei 27/2003, de 31 de juliol, reguladora de l'ordre de protecció de les víctimes de violència masclista. Aquest mateix any, el 2003, l'Institut Balear de la Dona, va assumir la coordinació de les ordres de protecció amb l'objectiu de poder establir un primer contacte per tal d'assegurar que totes les víctimes de maltractament de les Illes Balears poguessin tenir la informació i l'assessorament adequats. Com a centre coordinador les funcions que exerceix l'Institut són aquestes:

- Rebre les ordres de protecció que emeten els jutjats de les Illes Balears.
- Trametre-les immediatament a les forces i cossos de seguretat de l'Estat i a les diferents policies locals.
- Crear i mantenir una base de dades per a la creació d'estadístiques i per a un coneixement ràpid de les situacions concretes en els casos d'urgències.
- Contactar amb les víctimes.
- Informar i assessorar les víctimes sobre altres recursos a la seva disposició, com ara els dispositius de control de proximitat ( polseres), el servei d'acompanyament...

El centre coordinador ha rebut, durant l'any 2008, un total de 4.360 comunicacions dels jutjats de les Illes Balears (ordres de protecció, executòries, sentències...). Han estat 241 més que l'any anterior. S'han tramitat 958 ordres de protecció a favor de víctimes de violència domèstica, és a dir, 588 més que l'any 2007.

Les mesures penals més aplicades en les ordres de protecció han estat les de prohibició d'acostar-se a la víctima i de comunicar-s'hi.

Pel que fa el lloc de residència de les víctimes, es pot observar que el major nombre de resolucions han procedit dels jutjats de Mallorca, però una vegada més cal destacar l'elevat nombre de resolucions procedents dels jutjats d'Eivissa, amb 408 comunicacions.

Resolucions procedents dels diferents jutjats:

Jurisdicció territorial	Dades del 2008 i diferència respecte 2007
Jutjats de Mallorca: 1.736	Palma: 1.331 (+ 624) Manacor: 101 (+ 44) Inca: 304 (+ 129)
Jutjats de Menorca: 126	Maó: 116 (+ 100) Ciutadella: 10 (- 5)
Jutjats d'Eivissa: 174	Eivissa: 158 (+ 250)

Pel que fa a la nacionalitat de les víctimes, es pot observar l'elevat nombre de víctimes originàries de països no comunitaris, amb un total de 637 noves víctimes. La majoria provenien de l'Equador, Colòmbia i Bolívia. Pel que fa a les víctimes espanyoles, la xifra ha estat de 935 dones, és a dir 48 menys que l'any anterior. Per tant, en proporció a la població el nombre de dones de fora ha estat més elevat a les espanyoles.

Pel que fa a les edats de les víctimes de maltractament, el sector de població d'edat d'entre 18 i 30 anys ha estat el que ha interposat més denúncies per maltractament, seguit del sector de 31 a 40 anys.

#### 4.8. Programa de Control de Proximitat i Violència de Gènere

L'article 64 de la Llei orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de mesures de protecció integral contra la violència de gènere, estableix mesures de protecció a les dones víctimes de violència de gènere. Una d'aquestes mesures consisteix que el jutjat pot acordar la utilització d'instruments amb la tecnologia adequada per verificar l'incompliment immediat de les mesures imposades a l'inculpat perquè la dona víctima de violència i amb una ordre judicial de protecció se senti protegida en qualsevol moment.

En molts casos, els agressors incompleixen les ordres d'allunyament. Això fa que el dret a la tutela judicial efectiva no es compleixi totalment per part l'agressor, atès que com que incompleix l'ordre judicial de protecció la víctima queda indefensa amb risc de patir agressions.

L'Institut Balear de la Dona, durant tot l'exercici 2006 va dur a terme tasques prèvies de comprovació i funcionament a tots el municipis de les Illes, i fou l'any 2007 quan el programa començà a funcionar d'una manera definitiva, durant el qual s'imposaren deu dispositius, els quals mitjançant el senyal que transmeten en cas de perill per a la dona permeten localitzar i actuar, ja que en tot moment indiquen el lloc on és l'agressor.

A les Illes Balears, l'any 2008 hi hagut vuit dispositius actius, si bé dos més s'han imposat per ordre judicial però arran de l'empresonament de l'agressor han romàs inactius.



## SERVEI DE TELETRADUCCIÓ



### 4.9. Servei de Teletraducció

El Servei de Teletraducció de l'Institut Balear de la Dona, subvencionat pel Ministeri d'Igualtat, es va posar en marxa el novembre de 2008 i està dissenyat per garantir per telèfon l'atenció, la informació i la comunicació a les dones víctimes de violència de gènere que desconeixen els idiomes oficials de les Illes Balears.

A través d'intèrprets professionals ofereix la possibilitat que professionals i persones usuàries puguin mantenir una conversa normal, sense cap tipus de barrera lingüística o cultural.

El Servei de Teletraducció s'adreça als serveis especialitzats en violència de gènere i als serveis socials municipals de les Illes Balears i consta d'un telèfon mòbil i d'un biauricular exclusiu. Ofereix:

- Teletraduccions dels idiomes següents:
  - Immediates les 24 hores ininterrompudes els 365 dies de l'any: anglès, francès, alemany, xinès, àrab i romanès.
  - De 8 h a 18 h, de dilluns a divendres: italià, portuguès, japonès, rus, polonès, farsi, bambara, suniki, noruec, suec, txec, finès, grec, turc, ucraïnès, tailandès, eslovac, wòlof, lituà, indi, poular, holandès, hongarès, búlgar, brasiler, eslovac, basc, croata, danès, coreà, urdú, armeni, mandinga, afganès, albanès, amazic, bosnià, georgià, gallec, persa i siri.
- Cridades a tres.
- Multiconferències.

Durant els dos mesos de funcionament s'han duit a terme 15 teletraduccions en aquests idiomes: anglès, alemany, àrab, bambara i amazic. Han fet ús del servei els serveis



socials de Formentera, Eivissa, Campanet, Montuïri, Pollença i Alaior, els Centres Municipals de Serveis Socials de Litoral de Llevant i Mestral, el Servei Municipal d'Atenció Integral de l'Ajuntament de Palma, el pis tutelat Lausana i el Casal de Llevant.

### 4.10. Programa d'Inserció Laboral per a Dones Víctimes de Violència de Gènere

El gener de 2008 es va subscriure un conveni de col·laboració amb els centres comercials Carrefour i la Fundació Solidaritat Carrefour per desenvolupar un programa d'inserció laboral per a dones víctimes de violència de gènere, mitjançant l'oferta de llocs de treball per part de Carrefour.

El procediment d'accés al programa és el següent:

- Lliurament de la demanda per part del centre derivant (centres d'acollida, centres municipals i insulars d'informació de la dona i Servei d'Assistència Psicològica) a través d'un informe a l'Institut Balear de la Dona.
- Comunicació de l'Institut Balear de la Dona a Carrefour.
- Contacte telefònic de Carrefour amb la dona beneficiària.
- Realització del procés de selecció per part de Carrefour.
- Coordinació i seguiment.

Durant l'any 2008 s'hi han derivat 53 dones, sis de les quals han accedit a contractes laborals. La majoria de les derivacions les ha formulades el Centre d'Informació de la Dona de l'Institut Balear de la Dona.

## 5. Inclusió social

### 5.1. Grup Permanent d'Estudis sobre la Prostitució

En relació amb el Grup Permanent d'Estudis sobre la Prostitució de les Illes Balears, format per professionals de l'Institut Balear de la Dona, l'Ajuntament de Palma, la Universitat de les Illes Balears, Metges del Món, Adoratrius, Oblates i altres persones interessades en l'àrea de la prostitució, cal destacar l'organització II Congrés Virtual sobre Prostitució "Regularització de la prostitució i drets humans", les conclusions del qual s'han editat en CD.

Hi participaren 137 persones entorn de tres eixos de debat:

- Drets i normativa de referència.
- Experiències de regulació.
- Alternatives d'intervenció.

Cal recordar que els objectius del Grup són:

- Intercanviar documents d'estudi i d'informació rellevants, i debatre-hi.
- Estudiar la prostitució i debatre-hi de forma permanent.
- Promoure el debat i la formació de l'opinió pública.
- Fer publicacions, estudis i accions formatives.
- Avaluar i fer propostes en les polítiques públiques.
- Coordinar-se amb altres grups d'Espanya i de la resta del món.



### 5.2. Pis tutelat Lausana

El pis tutelat Lausana, gestionat pel Casal Petit, és fruit del conveni de col·laboració entre l'Institut Balear de la Dona i l'Institut Balear de l'Habitatge, que va permetre la cessió de dos habitatges de protecció pública, que conformen l'equipament del pis tutelat.

Lausana s'adreça a dones que volen allunyar-se del context de la prostitució i a dones víctimes d'explotació sexual.

Ofereix acollida i allotjament temporal, i específicament els serveis següents:

- Cobertura de les necessitats bàsiques de manutenció i allotjament.
- Atenció social individualitzada.
- Atenció psicològica i emocional.
- Foment de l'autonomia i el desenvolupament personal.
- Ampliació de la xarxa de suport familiar, social i comunitari.
- Oferta de formes alternatives d'ocupació del temps lliure.
- Oferta de processos d'inserció laboral i social.
- Assessorament sobre les vies de solució de la situació de risc.

L'any 2008 s'han acollit sis dones, totes víctimes d'explotació sexual, que donen el perfil següent de dona beneficiària:

- Dona espanyola.
- D'entre 25 i 35 anys.
- Residència prèvia a un club de prostitució.
- Derivada pel Servei d'Acollida de Dona i Família.
- Amb estudis primaris.
- Sense ingressos o amb ingressos de l'exercici de la prostitució.

L'any 2008 s'han fet 478 gestions, la majoria derivades d'acompanyaments en el pis, d'entrevistes de seguiment o d'acords, i de suport a la convivència.



## 6. Formació, ocupació i cultura

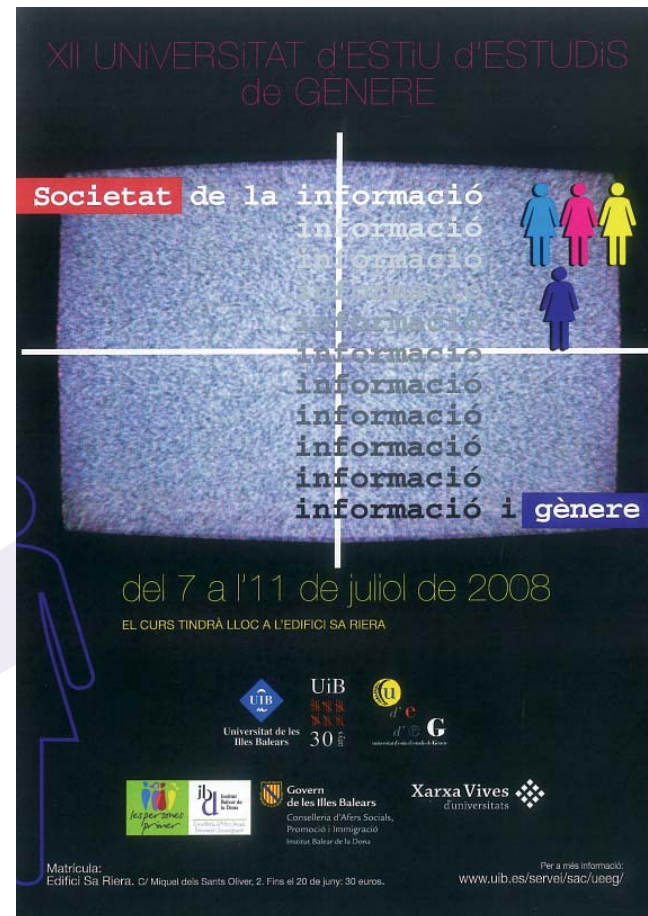
### 6.1. XII Universitat d'Estiu d'Estudis de Gènere

L'any 2008 s'ha subvencionat la XII Universitat d'Estiu d'Estudis de Gènere, que va tenir lloc a Palma entre els dies 7 i 11 de juliol de 2008, sota el lema "Societat de la informació i gènere". S'hi abordaren les possibilitats i els riscos de les tecnologies de la informació i la comunicació en la societat actual, amb una visió de gènere sobre el cinema, les sèries de televisió, els mitjans de comunicació i la llengua, entre altres qüestions.

### 6.2. Càtedra d'Estudis contra la Violència de Gènere

També s'ha subvencionat la Càtedra d'Estudis contra la Violència de Gènere, que ha col·laborat en diferents esdeveniments adreçats a difondre el coneixement en matèria de dones i gènere des del punt de vista social. Entre aquestes actuacions destaquen les següents.

- Es va convocar el II Premi d'Investigació sobre Violència de Gènere. Dels diferents treballs presentats, va resultar guanyadora l'obra titulada "Anàlisi dels discursos dels operadors jurídics davant la Llei integral de la violència de gènere", presentada sota el pseudònim Violeta Parra per la senyora Pilar Camps Costa i la senyora Nicole Schaml Cruzat.
- Es va dur a terme un curs de tractament integral de la violència contra les dones i l'exercida dins l'àmbit intrafamiliar, aspectes civils, penals i processals, a Palma, entre el dies 11 de març i 22 d'abril.



### 6.3. Concursos i premis

Isabel Llinàs Wanthmann, exdirectora de l'Institut Balear de la Dona, va donar a l'Institut el IV Premi de Reconeixement de l'Observatori contra la Violència Domèstica i de Gènere, que li va atorgar el Consell General del Poder Judicial el setembre 2007. El va recollir Lila Thomàs Andreu, actual directora de l'Institut, el mes de maig de 2008.





### a) V concurs de cartells

Un any més s'ha convocat el concurs de cartells, el guanyador del qual és la imatge dels actes del dia 8 de març, Dia Internacional de la Dona.

En l'edició de 2008 s'hi han presentat 51 participants amb un total de 71 cartells, entre els quals el Jurat va seleccionar com a guanyador, amb un premi de 500 euros, el presentat amb el títol "És la clau", d'Antonia Lorente Bibiloni.

El Jurat estava compost pels membres següents:

- Presidenta: Lila Thomàs Andreu, directora de l'Institut Balear de la Dona.
- Vocal: Irene Mestre, directora de l'Escola Superior de Disseny de les Illes Balears.
- Vocal: Lourdes Martín, funcionària de l'Institut Balear de la Dona.
- Vocal: Enric Benito, de BLAU Escola de Disseny (en substitució del senyor Tomeu Seguí, director de BLAU).
- Secretària: Joana Pinya, funcionària de l'Institut Balear de la Dona (amb veu i sense vot).

### b) VIII concurs "Dones fotografien dones"

Aquest concurs és una de les activitats emblemàtiques que duu a terme l'Institut Balear de la Dona des de la seva creació.

El concurs consta de dues seccions: secció de fotografies en color i secció de fotografies en blanc i negre. L'import dels premis és d'un total de 3.000 euros, distribuïts en dos primers premis de 1.000 euros i dos segons de 500 euros.

A l'edició de 2008 s'hi han presentat 103 participants amb 238 fotografies a la secció de blanc i negre, i 127 participants amb 314 fotografies presentades a la secció de color. En total, s'hi han presentat 552 fotografies.

El Jurat estava format pels membres següents:

- Presidenta: Lila Thomàs Andreu, directora de l'Institut Balear de la Dona.
- Vocal: Lucía Matas, Àrea de Disseny de l'IDI.
- Vocal: Juan Antonio Briñas, fotògraf.
- Vocal: Magdalena Aguiló, directora de la Fundació Pilar i Joan Miró a Mallorca.
- Secretària: Joana Pinya, funcionària de l'Institut Balear de la Dona (amb veu i sense vot)

De totes les obres presentades que complien els requisits el Jurat va seleccionar-ne 25 de la secció de color i 25 de

la secció de blanc i negre. Aquestes obres seleccionades han estat objecte d'una exposició i s'han inclòs en un catàleg publicat per l'Institut Balear de la Dona corresponent a aquesta edició del concurs.

Les autores i les fotografies guanyadores d'aquesta vintena edició són:

- 1r premi de la secció color: "Dones del món 3", de Beatriz Polo Ibañez.
- 2n premi de la secció color: "Nu i ciutat", de Júlia Triay Florit.
- 1r premi de la secció blanc i negre: "Seguntos fuera", de Maria Dolores Gómez Gervilla.
- 2n premi de la secció blanc i negre: "Recordant", de Cristina Barber Navarro.

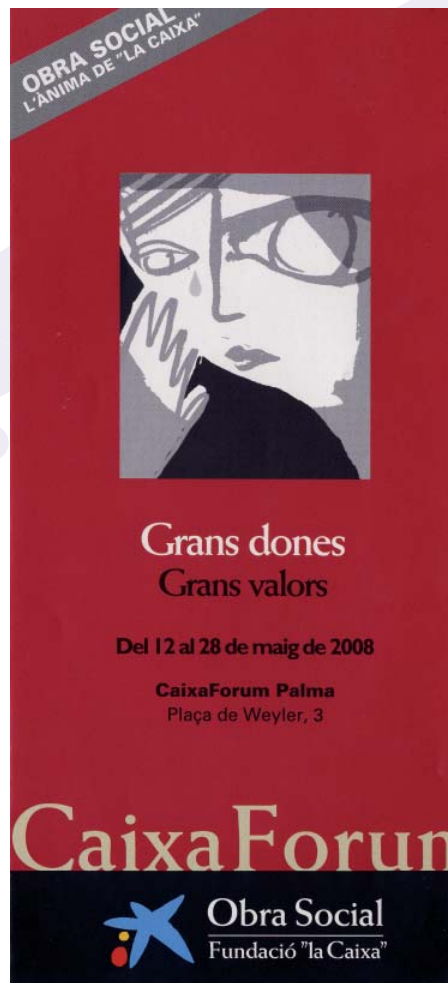


### c) Certamen “Recuperem la memòria: les nostres padrines”

L'Institut Balear de la Dona ha participat amb 2.000,00 euros en la convocatòria dels certàmens i premis del programa cultural Art Jove, en el certamen de literatura “Recuperem la memòria: les nostres padrines”. El Jurat va decidir concedir el premi a Josefina Ribas Ribas per l'obra “Escriure per no oblidar: tot allò que la meva quèla em va ensenyar”.

El Jurat d'aquesta edició 2008 va estar format pels membres següents:

- Lila Thomàs, presidenta
- Rosa Planas, vocal
- Leonor Taboada, vocal
- Magdalena Vázquez, vocal
- Natàlia Rabassa, secretària



### 6.4. “Grans dones i grans valors”

L'Institut Balear de la Dona ha col·laborat en el cicle de conferències “Grans dones i grans valors”, organitzat per l'Obra Social de “la Caixa”, sota la coordinació de Carmel Bonnin, president de Justícia i Pau de Mallorca.

Aquest cicle té l'objectiu de donar a conèixer dones que han deixat petjada a la història pel seus valors, pel seu exemple, per haver guanyat, o arrabassat, espais de llibertat, d'autonomia i de llibertat. Dones que a tots, dones i homes d'avui, ens marquen el camí. Les figures femenines que s'han destacat amb aquest cicle de conferències han estat:

- Margarita Xirgu
- Concepción Arenal
- Clara Campoamor
- Shrin Ebadi
- Rosa Sensat
- Mercè Rodoreda

### 6.5. Conveni amb CCOO per a la inserció laboral

L'any 2008 s'ha subscrit un conveni de col·laboració entre l'Institut Balear de la Dona i la Confederació Sindical de CCOO de les Illes Balears per donar atenció gratuïta en matèria d'orientació sociolaboral a les usuàries derivades pels serveis de l'Institut Balear de la Dona.

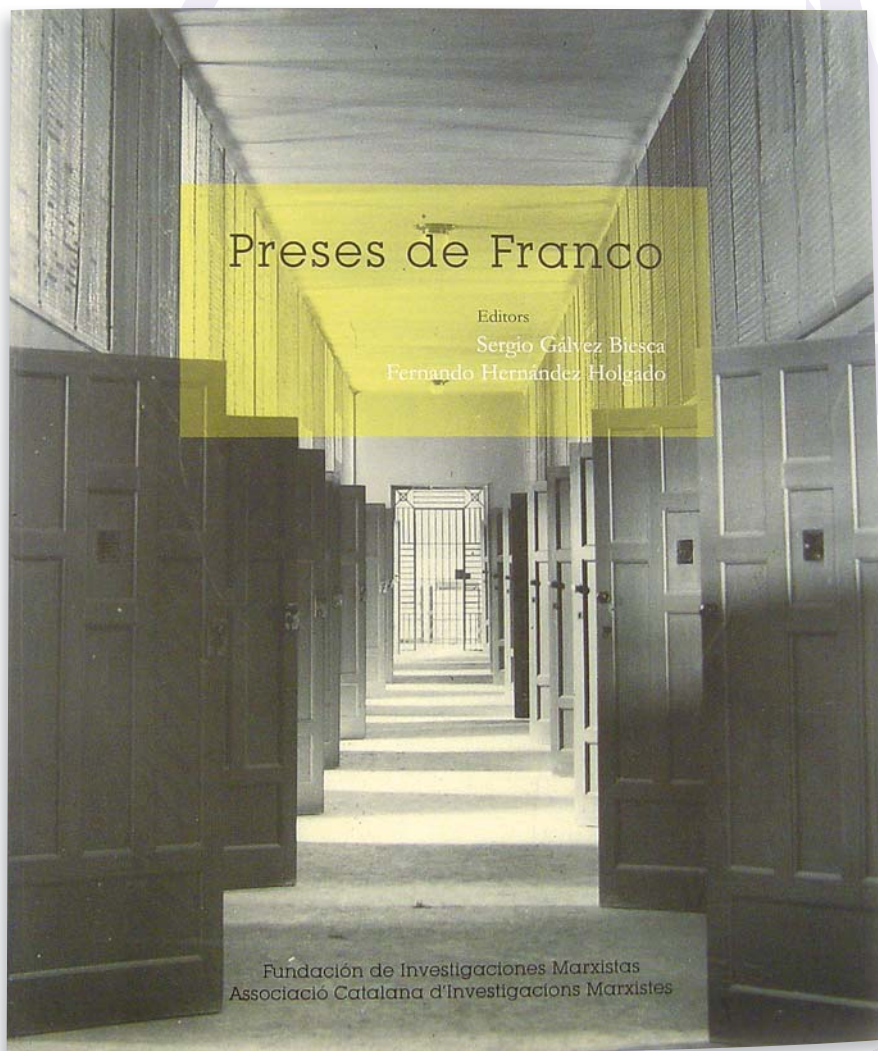
Durant tot l'any 2008 s'han fet 53 derivacions de dones que han sol·licitat orientació en matèria sociolaboral.



### 6.6. Exposició "Preses de Franco"

L'exposició "Preses de Franco" representa una contribució fonamental per a l'estudi de la repressió franquista sobre les dones i, per tant, a la visualització aquesta experiència penitenciària femenina de les primeres dècades de la dictadura franquista, a partir d'un diàleg continu entre memòria i història, en què es conjuguen les imatges i els documents amb el record i els testimoniatges de les dones empresonades.

L'exposició ha estat organitzada per la Fundación de Investigaciones Marxistas i l'Associació Catalana d'Investigacions Marxistes



### 6.7. Conveni formatiu amb el Consell Insular de Mallorca

Mitjançant un conveni de col·laboració entre l'Institut Balear de la Dona i el Consell Insular de Mallorca, que es va signar el 22 de novembre de 2007, s'ha desenvolupat un pla formatiu per a personal d'ajuntaments de Mallorca, amb l'objectiu de formar tècnics i tècniques d'igualtat d'oportunitats entre el funcionariat i el personal laboral dels ajuntaments. Es tracta que sàpiguen aplicar la perspectiva de gènere en les funcions pròpies de l'ajuntament i que coneguin la metodologia per a l'avaluació d'impacte de gènere. Hi ha assistit 38 persones, 32 dones i 6 homes.

### 6.8. I Trobada Universitària d'Oficines d'Igualtat

L'Institut Balear de la Dona ha col·laborat amb l'oficina per a la Igualtat d'oportunitats entre Dones i Homes de la Universitat de les Illes Balears en la posada en marxa de la I Trobada Universitària d'Oficines d'Igualtat.

Els objectius de la Trobada són posar en comú la situació actual de les oficines d'igualtat, observatoris, seminaris o equivalents a les universitats espanyoles, i fer suggeriments i propostes de futur per a la posada en marxa i desenvolupament de les Unitats de Igualtat.

### 6.9. Curs de creació d'empreses per a dones

L'Institut Balear de la Dona, en col·laboració amb l'Institut de la Dona, el Ministeri d'Indústria, Turisme i Comerç, l'Escola d'Organització Industrial i el Fons Social Europeu, desenvolupa el Programa de Creació i Desenvolupament de Pimes, que es basa en la realització d'accions formatives de gestió empresarial i en la tutorització individual i activa dels projectes empresarials.

Els cursos s'adrecen a dones emprenedores i empresàries que necessiten coneixements de gestió d'empreses o eines de gestió i acompanyament per transformar una idea en una empresa real.

L'any 2008 es va desenvolupar a Palma, i per tercer any consecutiu, el Curs de creació d'empreses per a dones, amb la participació de 26 dones.

El curs inclou aquests mòduls formatius: màrqueting, finances, plans d'operacions, recursos humans, fiscalitat, aspectes jurídics, comerç exterior, comunicació, aplicacions informàtiques, ajudes locals i desenvolupament del projecte empresarial.

De l'avaluació final de l'Institut Balear de la Dona es desprenen les puntuacions següents (1 grau més baix i 5 grau més alt):

Els materials lliurats a l'alumnat	4,1
El temps	4,1
Els continguts abordats	4,1
La comunicació en les sessions	4,5
La metodologia utilitzada	4,3
El / la docent	4,5
La utilitat del curs	4,7
<b>Puntuació mitjana</b>	<b>4,3</b>

### 6.10. Curs de consolidació d'empreses per a dones

Del 4 de febrer al 31 de març va tenir lloc a Palma el Curs de consolidació d'empreses de dones, organitzat per CIFESAL en col·laboració amb l'Institut Balear de la Dona i emmarcat en els diferents plans formatius de l'Institut de la Dona.

El curs es va distribuir en 260 hores (95 de teòriques i 165 de tutories) amb aquests mòduls:

- Introducció i eines
- Competitivitat
- Mercat
- Estructura econòmica i financera de l'empresa
- Igualtat d'oportunitats
- Tutories generals
- Tutories de consolidació i expansió

De les 17 persones inscrites, 12 l'acabaren, 7 de les quals varen presentar plans estratègics finals. De l'avaluació que va fer l'Institut Balear de la Dona es desprenen les puntuacions següents (1 grau més baix i 5 grau més alt):

Els materials lliurats a l'alumnat	4,0
El temps	3,8
Els continguts abordats	4,6
La comunicació en les sessions	4,5
La metodologia utilitzada	4,5
El/la docent	4,6
La utilitat del curs	4,6
<b>Mitjana del curs</b>	<b>4,4</b>



### 6.11. I mostra de cinema "Mirada de dones"

La mostra de cinema "Mirada de dones" té com a objectius crear un espai de visualització de la cultura audiovisual feta per dones i mostrar discursos situats en els marges del cinema dominant, per part de les persones que aporten altres visions de la realitat.

"Mirada de dones" neix a les Illes per ser una cita obligada que ens permeti conèixer la realitat a través dels ulls de les dones d'aquí i d'arreu del món. Perquè la mirada de les dones és diversa com diverses són les persones, alhora que és significativa de la visió de la meitat de la població que encara pateix la desigualtat pel fet de ser dona.



### Pel·lícules projectades

- *Estranjerías*, dirigida per Helena Taberna.
- *Nevando Voy*, dirigida per Maitena Muruzabal i Candela Figueira.
- *Ni locas ni terroristas*, dirigida per Cecilia Barriga.
- *Tapologo*, dirigida per Gabriela Gutiérrez Dewar i Sally Gutiérrez Dewar.
- *Tebraa. Retratos de mujeres saharauis*, dirigida per Ana Rosa Diego, Ana Álvarez Ossorio, de María Duran, Mercedes Martínez del Río, Rocío Hertas, Raquel C.
- *Time's Up*, dirigida per Cecilia Barriga.

La directora Maitena Muruzabal va assistir a la clausura de la mostra, que tingué lloc al Centre Cultural "Sa Nostra".

Per illes, l'assistència de públic a la mostra de cinema ha estat aquesta:

- Menorca: 211 persones durant els dies 17, 18 i 19 de setembre, a la sala Ocimax de Maó.
- Mallorca: 581 persones durant els dies 24, 25 i 26 de setembre, a la Fundació Sa Nostra.
- Eivissa: 258 persones durant els dies 29 i 30 de setembre i 1 d'octubre, al centre cultural Can Ventosa.
- Formentera: 92 persones el dia 4 d'octubre, al Teatre Municipal.

El total d'espectadores i espectadors va ser de 1.142.

Per donar a conèixer la mostra de cinema, es varen publicar anuncis en premsa i en revistes d'espectacles.



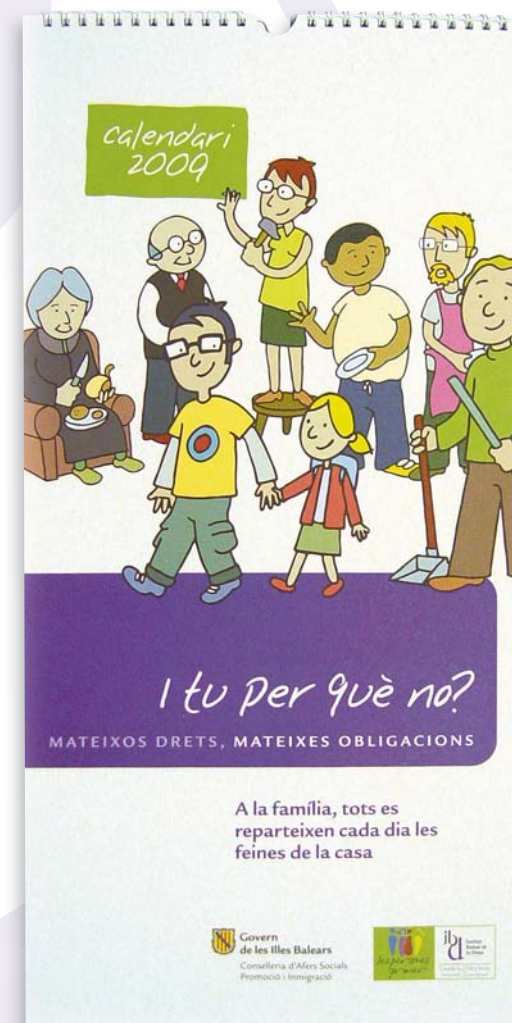
### 6.12. I fira de dones emprenedores "Dones gestionant"

L'Institut Balear de la Dona va col·laborar amb la Direcció General de Responsabilitat Social de la Conselleria de Treball i Formació en la I Fira de dones emprenedores "Dones gestionant". La nostra participació va ser presencial durant els tres dies que durà la fira i vàrem donar a conèixer els programes i serveis de l'Institut Balear de la Dona dirigits a dones emprenedores.

Els objectius de la fira varen ser :

- Fer visible l'activitat gestora que desenvolupen les dones en el context econòmic de la nostra comunitat autònoma.
- Promoure l'intercanvi de coneixements i experiències entre empresàries i directives i a la vegada donar a conèixer a la resta del teixit empresarial l'activitat desenvolupada.
- Constituir un espai d'interpretació laboral de les dones en situació d'atur.

### 6.13. Edició del calendari de 2009



## 7. Subvencions

### 7.1. Convocatòria subvencions

L'Institut Balear de la Dona, com a entitat autònoma de caràcter administratiu amb personalitat jurídica pròpia i capacitat d'actuar plena, té com a finalitats bàsiques elaborar i executar les mesures necessàries per fer efectius els principis d'igualtat de l'home i la dona, a més d'impulsar i promoure la participació de la dona en tots els àmbits de la societat. L'any 2008 l'Institut Balear de la Dona ha establert la convocatòria del pla d'ajuts per al suport a les activitats en matèria d'accions de foment i de suport de la igualtat d'oportunitats entre dones i homes, amb dues modalitats:

**Modalitat A:** ajuts per a actuacions i programes adreçats a donar suport a l'associonisme i a la participació sociocultural de les dones, que s'havien a terme entre l'1 de gener i el 31 de desembre de 2008.

**Modalitat B:** ajuts per a actuacions i programes adreçats a fomentar la igualtat d'oportunitats, que s'havien de a terme entre l'1 de gener i el 31 de desembre de 2008.

A la modalitat A, amb un crèdit pressupostari de 60.000,00 euros, s'han subvencionat 28 projectes. A la modalitat B, amb un crèdit pressupostari de 140.000,00 euros, s'han subvencionat 21 projectes. De tots els projectes subvencionats a ambdues modalitats, es poden destacar els següents:

ASSOCIACIÓ AULA CULTURAL (modalitat A)  
**Projecte: "Un passeig per la literatura"**

Es tracta d'un projecte totalment consolidat que ha proporcionat a les dones participants un creixement tant des del punt de vista personal com el cultural. Ha duit a reflexionar sobre els valors culturals, els sentiments, les actituds, etc. Ha estat un espai per intercanviar idees i valors, i experiències i sentiments.

Els llibres elegits han causat en les dones molta motivació i interès. El primer, *Ángeles fugaces*, de Tracy Chevakier, ha proporcionat informació sobre el sufragi universal, els inicis a Anglaterra i la manera de viure a la societat anglesa de principis del segle XX.

Pel que fa al llibre *La analfabeta*, d'Agota Kristof, han entès què vol dir sentir-se estranya al seu propi país i els sentiments de les persones immigrants quan arriben a un altre país.

També han estat molt valorades per les dones les activitats lúdiques i culturals que han anat sorgint al llarg del curs, sobretot el taller de poesia, que han considerat molt enriquidor.

ASSOCIACIÓ DE DONES D'ACCIÓ SOCIAL I FAMÍLIA GRUP MARINA DE S'HORTA (modalitat A)  
**Projecte: "La nostra cultura"**

En aquest projecte s'han fet diversos tallers i cursos durant tot l'any, entre els quals destaquen el curs de gimnàstica i batuka, amb una assistència mitjana de 50 persones, i el curs de ball de saló, amb l'assistència de 40 persones. Igualment, s'han fet diverses excursions, el cap de setmana cultural i la col·laboració en les festes del poble.

FUNDACIÓ HOMBRE LIBRE  
(PROJECTE HOME BALEARIS)(modalitat B)

**Projecte: “Espais dona”**

Aquest projecte, continuïtat d'anys anteriors, ha permès millorar l'atenció a les dones que es troben en tractament en els programes de Projecte Home, i afavorir així el seu procés de rehabilitació i reinserció social. Han participat en les activitats les dones de tots els programes de tractament de Projecte Home d'entre 35 i 45 anys.

*Objectius*

- Augmentar la motivació sobre el tractament de les dones que són al centre.
- Dotar cada dona de les estratègies específiques que li calguin per afrontar les dificultats del seu procés.
- Introduir l'enfocament de gènere a tots els programes i serveis del Projecte Home Balears.

*Activitats*

- Seminaris informatius.
- Tallers i grups de treball (sexualitat, salut, habilitats socials, habilitats parentals).
- Espai i dona (trobades de caire no terapèutic).

*Avaluació de les activitats realitzades*

La valoració terapèutica de les accions en què han participat les usuàries ha estat molt positiva, ja que les dones han enfortit les seves habilitats socials, la seva imatge i autoestima. Les activitats han facilitat eines per reforçar el procés de rehabilitació i reinserció social dins un espai diferent a l'estrictament terapèutic. La valoració personal de les beneficiàries també ha estat molt positiva, i han destacat les activitats lúdiques i les convivències, que han tingut molt d'èxit.

SECRETARIAT DIOCESÀ DE LA PASTORAL PENITENCIÀRIA (modalitat B)

**Projecte: “Indigents a la presó: dones”**

L'objectiu és atendre les necessitats bàsiques de les dones indigents: despeses que no té en compte el règim penitenciari (segells, cridades telefòniques, algun llibre, etc.), i també despeses per a desplaçaments, alimentació, etc., arribat el moment de gaudi del permís de sortida en el qual es troben sense cap disponibilitat econòmica.

*Objectius*

- Oferir a les internes indigents un mínim de recursos econòmics per poder afrontar les seves necessitats bàsiques.
- Aconseguir la màxima igualtat entre la població femenina a la presó.
- Ingressar una quantia mensual a les internes que no disposen de cap recurs econòmic.
- Cobrir les despeses d'alimentació, transport i altres a les internes indigents que gaudeixin de permís de sortida.

*Activitats*

- Comprovar en el registre de peculi (compte de cada intern a la presó) l'absència d'ingressos.
- Formalitzar l'ingrés un cop al mes.
- Acompanyar les internes en els seus dies de permís.
- Fer-ne el seguiment, per part de voluntaris.

## 7.2. Taula resum dels projectes subvencionats

## SUBVENCIONS CONCEDIDES EN LA MODALITAT A

Núm. Exp.	Entitat	Nom del projecte	Import del projecte aprovat	Subvenció
1/2008/Mod.A	Associació de Mestresses de Casa de Sa Cabaneta	Dona 2008-CABAPOR	2.775,60 €	1.110,24 €
2/2008/Mod.A	Associació de Mestresses de Casa d'Acció Social de Can Picafort	Ajuda a la dona	1.913,40 €	669,69 €
3/2008/Mod.A	Associació de Dones d'Acció Social i Família de Santanyí Activa	Elaboració de màscares de marqueteria	2.876,80 €	1.006,88 €
4/2008/Mod.A	Associació de Mestresses de Casa del Pont d'Inca	Creixement de la dona del Pont d'Inca 2008	1.728,00 €	518,40 €
5/2008/Mod.A	Associació de Mestresses de Casa d'Andratx	Integració de la dona andritxola	3.000,00 €	1.200,00 €
6/2008/Mod.A	Associació de Dones Campaneres	Desenvolupament i foment cultural i social de la dona	3.200,00 €	1.280,00 €
7/2008/Mod.A	Associació de Dones d'Acció Social i Família Grup Marina de s'Horta	Promoció de la nostra cultura	3.659,50 €	1.463,80 €
8/2008/Mod.A	UNAE	Cursos per a la integració d'immigrants	1.800,00 €	720,00 €
9/2008/Mod.A	Associació de Mestresses de Casa d'Acció Social i Família de Santa Eugènia	Mirador	3.700,00 €	1.295,00 €
10/2008/Mod.A	Associació Creients i feministes	Del silenciament a la veu de les dones	2.710,00 €	1.084,00 €
11/2008/Mod.A	Associació de Vídues de les Balears	Visites socioculturals	1.480,00 €	592,00 €
14/2008/Mod.A	Associació de Dones de Peguera	Viatge sociocultural a Terol	2.574,00 €	1.029,60 €
15/2008/Mod.A	Asociación Insular de Amas de Casa y Consumidoras de Menorca	Desenvolupament corporal i estètic de les dones	5.200,00 €	2.080,00 €
17/2008/Mod.A	Associació de Dones Aicha de Marratxí	La dona en el seu entorn social pròxim i treballs en xarxa	3.000,00 €	1.050,00 €
18/2008/Mod.A	Associació de Mestresses de Casa de s'Arracó i Sant Elm	Foment de la participació sociocultural i el moviment associatiu	9.078,00 €	2.723,40 €
19/2008/Mod.A	Confederació General del Treball (CGT)	Fomentar l'associacionisme de les dones que treballen com a empleades de la llar	5.072,10 €	2.028,84 €
21/2008/Mod.A	Associació Aula Cultural	Un passeig per la literatura	3.000,00 €	1.200,00 €
22/2008/Mod.A	Associació Mans Obertes de Campanet	Viatges, tallers diversos i excursions	3.000,00 €	1.050,00 €
23/2008/Mod.A	Asociación Balear de Apoyo a la Fibromialgia	Donar a conèixer la fibromiàlgia	3.290,00 €	1.480,50 €
24/2008/Mod.A	AMADIBA	V Congrés Familiar	12.792,74 €	3.000,00 €
25/2008/Mod.A	FEPAE	Curs de gestió d'associacions	3.000,00 €	1.200,00 €
27/2008/Mod.A	Asociación Española contra el Cáncer Junta de Baleares	Molt per viure	4.814,13 €	1.925,65 €
29/2008/Mod.A	Grup de Dones Llombarderes	Aprenem i coneixem l'art	2.952,00 €	1.180,80 €
31/2008/Mod.A	Associació de Mestresses de Casa de s'Alqueria Blanca i Porto Petro	Coneix la nostra comunitat autònoma	3.000,00 €	1.200,00 €
32/2008/Mod.A	Seminari Dones i Lletres	Activitats de divulgació i foment d'escriptura i lectura per a dones des d'una perspectiva de gènere III	3.300,00 €	1.320,00 €
35/2008/Mod.A	Asociación Cultural Romaní de Baleares	Escola viva	3.000,00 €	1.200,00 €



## SUBVENCIONS CONCEDIDES EN LA MODALITAT B

Núm. exp.	Entitat	Nom del projecte	Import del projecte aprovat	Subvenció
4/2008/Mod.B	Associació ABFIS	Formació, recerca de fina i foment de l'associacionisme de dones en risc d'exclusió social	6.169,70 €	3.051,92 €
7/2008/Mod.B	Fundación Hombre Libre	Espai Dona	16.830,27 €	6.563,80 €
13/2008/Mod.B	Ateneu Alcari	Apodera't	9.000,00 €	6.750,00 €
15/2008/Mod.B	Germanes Oblates del Santíssim Redemptor	Casal Petit	97.211,60 €	20.000,00 €
16/2008/Mod.B	Germanes Oblates del Santíssim Redemptor	Pis tutelat Lausana	20.617,23 €	9.586,75 €
17/2008/Mod.B	Centre d'Estudis d'Educació Corporal	Cos i dona	13.080,00 €	4.368,00 €
19/2008/Mod.B	Mallorca Verda	Dones acullen dones	25.000,00 €	14.000,00 €
20/2008/Mod.B	ADISEB	No estàs sola	16.516,52 €	10.735,74 €
21/2008/Mod.B	ADISEB	Espais de dona	18.787,06 €	5.816,33 €
23/2008/Mod.B	Secretariat Diocesà de Pastoral Penitenciària	Peculi indigents a la presó	11.250,00 €	6.300,00 €
24/2008/Mod.B	Secretariat Diocesà de Pastoral Penitenciària	Anem. Sortides programades	12.250,00 €	6.860,00 €
25/2008/Mod.B	Aula Cultural	Temps d'aprenentatge per a dones mancadades de llibertat	8.096,28 €	6.072,21 €
27/2008/Mod.B	Creu Roja Illes Balears	Avui per demà	10.504,52 €	7.353,16 €
30/2008/Mod.B	Associació Pa i mel	TAMAGAD 2008	34.645,12 €	7.451,58 €
33/2008/Mod.B	Associació Balear d'Alletament Matern (ABAM)	Promoció de la lactància: celebració del 10è aniversari	9.416,00 €	6.120,40 €
35/2008/Mod.B	Fundació Deixalles	TEULA	30.653,13 €	8.089,05 €
38/2008/Mod.B	Radio ECCA Fundación Canaria	Més formació per a una millor ocupació en igualtat d'oportunitats	31.250,00 €	16.250,00 €
46/2008/Mod.B	PROBENS	Espais actius per a dones	21.000,00 €	3.750,00 €
48/2008/Mod.B	La Radial	Relacions d'hegemonia-subalternitat entorn dels serveis d'atenció social primària amb dones immigrades	4.950,00 €	3.465,00 €
49/2008/Mod.B	Associació Social i Terapèutica AUGÉ	Formació i treball per a la inclusió social i laboral	11.361,00 €	6.482,00 €
52/2008/Mod.B	Associació de Dones Afectades de Càncer de Mama de Menorca ALBA	Mediació en temps de crisi	2.770,00 €	809,90 €

## 8. Acords i convenis de col·laboració

1. Conveni de col·laboració entre l'Ajuntament de Palma i l'Institut Balear de la Dona per facilitar la inserció social i laboral de les dones que han estat víctimes de violència de gènere acollides al Servei d'Acollida a Dona i Família 8 (SADIF).

**Dotació econòmica: 65.280 €**

2. Conveni de col·laboració entre l'Institut Balear de la Dona, Càritas Diocesana de Mallorca i l'Ajuntament d'Inca per a la funcionalitat operativa d'un centre d'acollida al municipi d'Inca.

**Dotació econòmica: 211.150 €**

3. Conveni de col·laboració entre l'Institut Balear de la Dona, Càritas Diocesana de Mallorca i els ajuntaments d'Artà, Capdepera, Felanitx, Sant Llorenç i Son Severa, per a la gestió i la funcionalitat d'un casal d'acollida a la comarca de Llevant.

**Dotació econòmica de l'Institut Balear de la Dona: 155.040 €**

4. Conveni de col·laboració entre l'Institut Balear de la Dona i l'Il·lustre Col·legi d'Advocats de les Illes Balears per a la prestació d'un servei de punts d'informació dels drets de la dona.

**Dotació econòmica: 42.024 €**

5. Conveni de col·laboració entre l'Institut Balear de la Dona i l'Il·lustre Col·legi Oficial de Diplomats i Diplomades en Treball Social i d'Assistents Socials de les Illes Balears per a la prestació d'un servei d'atenció urgent i resposta immediata a les dones víctimes de violència de gènere. Servei 24 hores.

**Dotació econòmica : 51.000 €**

6. Addenda al conveni de col·laboració entre l'Institut Balear de la Dona i l'Il·lustre Col·legi Oficial de Diplomats i Diplomades en Treball Social i d'Assistents Socials de les Illes Balears per a la prestació d'un servei d'atenció urgent i resposta immediata a les dones víctimes de violència de gènere.

**Dotació econòmica: 39.450 €**

7. Conveni de col·laboració entre l'Institut Balear de la Dona i el Consell Insular d'Eivissa per a la gestió i la funcionalitat operativa de l'Oficina d'Informació, Assessorament i Tractament Psicosocial de la Dona i de les Illes d'acollida.

**Dotació econòmica: 262.193 €**

8. Conveni de col·laboració entre l'Institut Balear de la Dona i el Consell Insular d'Eivissa per al manteniment del servei per a l'atenció psicosocial a fills i filles de dones víctimes de la violència de gènere derivades per centres d'informació de la dona.

**Dotació econòmica: 27.540 €**

9. Conveni de col·laboració entre l'Institut Balear de la Dona i el Consell Insular de Menorca per a la gestió i la funcionalitat del Centre d'Informació de la Dona i d'una casa d'acollida per a dones víctimes de la violència de gènere.

**Dotació econòmica: 262.193 €**

10. Conveni de col·laboració entre l'Institut Balear de la Dona i el Consell Insular de Menorca, per al manteniment del servei per a l'atenció psicosocial a fills i filles de dones víctimes de la violència de gènere derivades dels distints casals d'acollida.

**Dotació econòmica: 27.540 €**









**Govern  
de les Illes Balears**

Conselleria d' Afers Socials,  
Promoció i Immigració